

TRI-LINGUAL THESAURUS

หนังสือสารานุกรม สามภาษา

English - Thai - Bru Dong Sen Kew

อังกฤษ - ไทย - บຽง คงแสนแก้ว

by

โดย

ເສັ່ງ ພມູນດີ

Seng Mundi

This study was carried out as part of a project approved by the National Research Council of Thailand by John and Carolyn Miller of the Summer Institute of Linguistics. This is a manuscript copy and not for publication without permission.

1994

CONTENTS OF ENGLISH - THAI - BRU DONG SEN KEW THESAURUS

I WORLD / GEOGRAPHY	1
A. Features	1
B. Materials (raw)	1
C. Water	2
D. Fire	2
II SKY / TIME	3
A. Seasons	3
B. Weather	3
C. Time: General / Calendar	4
D. Time: Specific-Relative	5
III PLANTS	5
A. Parts / General	5
B. Trees / Fruit	6
C. Vegetables	6
D. Grasses / Flowers	7
IV ANIMALS	7
A. General / Parts	7
B. Birds	8
C. Insects	9
D. Fish / Crustaceans / Reptiles	10
E. Mammals: Tame	10
F. Mammals: Wild	11
V HUMAN BODY	11
A. General	11
B. Pregnancy, Birth	12
C. Human Body: Parts - General	12
D. Human Body: Parts - Head	12
E. Human Body: Parts - Limbs	13
F. Human Body: Torso / Organs	14
G. Functions: General / Sleep	14
H. Functions: Head (Hear, See, etc.)	15
I. Feelings	16
J. Sickness	17
K. Care: General	18
L. Care: Medical	18
VI ACTIONS / BEING	18
A. Postures / Being / Making	18
B. Directional Movements	19
C. Give / Take / Carry	21
D. Hit / Cut / Break / Dig	22
E. Push / Pull / Put / Throw	23
F. Moving Things / Searching	23
G. Connect / Tie / Open / Cover	24
H. Rub / Wash	24
VII EMOTIONS / THINKING	24
A. General	24
B. Evaluations: Positive	25
C. Evaluations: General / Negative	25
D. Personality Attributes	26
E. Emotions	26
F. Knowledge / Mind	27
G. Right / Wrong	27

H. Volition	28
I. Trust / Belief	28
VIII COMMUNICATION	29
A. Speaking	29
B. Language / Sounds	29
C. Education	30
D. Transportation	30
IX FOOD	31
A. General / Kinds of Food	31
B. Preparation / Cooking / Serving	31
C. Ingredients / Flavors	32
D. Kitchen Utensils	32
X HOUSING	33
A. General / Parts	33
B. Contents (In and Around)	33
XI CLOTHING	34
A. General	34
B. Materials / Sewing	34
XII LIVELIHOOD	35
A. General	35
B. Farming	35
C. Hunting / Fishing	36
D. Woodwork / Tools	36
E. Other Crafts	37
F. Commerce	37
XIII SOCIETY	38
A. People	38
B. Marriage	38
C. Family	39
D. Names / Terms of Address	40
E. Social Interaction / Status	40
F. Government / Organisations	42
G. Military	42
XIV RELIGION / ARTS / CUSTOMS	43
A. Religion	43
B. Arts	43
XV DESCRIPTIVES	44
A. Numbers	44
B. Demonstrative / Placement	46
C. Similarity / Weights / Speed	47
D. Size / Shape / Colour	47
E. Miscellaneous	48
XVI GRAMMATICAL PARTICLES	49
A. Classifiers	49
B. Preverbals	50
C. Connectors	51
D. Final Particles / Postverbals	52
E. Questions Words	53
F. Nominalizers / Expressions	53

I. WORLD / GEOGRAPHY

A. Features

east	ทิศตะวันออก	อะนา มະนาง ลົງຍູ້
north	ทิศเหนือ	อะนา ແມ່ງ
south	ทิศใต้	อะนา ນັດເຕີບ
west	ทางทิศตะวันตก	อะนา ມະນາງ ທຽ່ງ
ground / earth / soil	ดิน / แผ่นดิน	ກຸແຕ່ກໍ
mountain	ภูเขา	ກົອຍ
crest / top of mountain	หลังเขา /ยอดเขา	ຝ່າຍົງ ກົອຍ
foot of mountain	เชิงเขา	ອະຍື່ງ ກົອຍ
woods / jungle / forest	ป่า	ອະຮີຍຍ
area	บริเวณ	ບອລິເວນ
dust	ชື່ຜູນ	ພນ
mud	ຫຼືໂຄລນ	ໄລ໌
knoll / hill	เนิน	ກົອຍ ຈຶ່ກົງ
field / meadow / prairie	ทุ่ง	ທອງ
brush / bush	พຸ່ມ	ພຸ່ມ
town / village / city	เมือง / หมู่บ้าน	ວິນ
country (political entity)	ประเทศ	ຄວ່າງ
waterfall	น้ำตก	ແດວທໍ ນໍ້າຮູ້
cave	ถ้ำ	ຄ້ົບ
hole	หลุม	ພຽງ

B. Materials (raw)

stone / rock (big or small)	หิน	ຕະເມາ
clay	ดินเหนียว	ກຸແຕະ ຂະແບັດ
sand	ดินทราย	ຈາຍ
glass	แก้ว	ແກວ
gold	ทอง	ແຍງ
silver	เงิน	ປະ
lime (from limestone)	ปูນ	ກະບູນ
earth-baked bricks	ອົກແಡນ	ຕະເມາ ກຸແຕະ
iron	เหล็ก	ຕາກ
rust	สนິມ	ແກະ ເນື່ອງ
rubber	ยาง	ຢາງ
bamboo	ไผ້ໄຟ	ອະລາວ ຂະແລິງ

rattan	หวาย	ตะมาย
C. Water		
water	น้ำ	డॅकॉर्ट
river / stream	ท้าย / หนอง / คลอง / มึง	टुम
shore / bank	ริม	เค่म
steam	ไอน้ำ	เพียก డेकॉर्ट
swim	ว่ายน้ำ	โลย ಡेकॉर्ट
flood	น้ำท่วม	ಡेकॉर्ट ลีบ
flow	ไหล	ชະລອຍ
pour	เท	ເກະ
water source	ป้อน้ำ	డेकॉर्ट ລົງທະບຽນ
spout	น้ำพุ	डेकॉრ් ລົງທະບຽນ ແຕ ກຸແຕະ
spill	ทำหาก	ຈະຕາຍ්
island	เกาะ	ດອນ
float	ลอย	ດົວຍ່າຍ
rapids	น้ำซึ่ง	ແກ້ງ ຕະເມາ
wave	คลื่น	ພຣວາງ
dry	รด	ແກດ
dry up / get less	รดลง	ແກດ ແຊງ
wet	ເປີຍກ	ຢູ່ນ
damp / moist	ແຂະ	ຢູ່ນ ເປີຍະ
leak	รั่ว	ອອຍ
dip out	ตัก	ອຸ້ອໍ / ເຢັດ
upstream	ເຮືອວິງໜີ້ໄປທຶນເໜືອ	ແປອໍ ເຈະ ແມົງ
downstream	ເຮືອວິງລົງໄປທຶນໄຕ	ແປອໍ ເຈະ ອະແດັບ
canal	คลอง	ຈະລອຸງ
sink	จม	ອະນິດ
deep (water)	ลึก	ນໍຕຽງ
stop flowing	ຫຍຸດ	ແປ ຂອຍ
D. Fire		
fire	ไฟ	ອຸຍໍ
ignite a fire	ກ່ອໄຟ	ອະໜມ ອຸຍໍ
bum (passive)	ໄໝ້	ກາດ
burn (wood) (active) / set fire to	ເພົາ (ໄໝ້)	ຈົ້ອງ ກາດ
put into fire (to bum)	ເພົາ	ຈົ້ອງ

roast	ย่าง	อัง
smoke	ควัน	เพียก
blow (as on a fire or wound)	เป่า	ปลื้อง
firewood	ฟืน	อุยช ลุยช
ashes	ชี้เก้า	บูช
stove	เตาไฟ	ตะเบ็ย อุยช
flame	เปลวไฟ	ปลา อุยช

II. SKY / TIME**A. Seasons**

sun	พระอาทิตย์	มั่ด มะนาง
moon	พระจันทร์	กะไซ
eclipse	จันทรุปราคา	อะเจาะ จา กะไซ
star(s)	ดาวดาว	มันต่อน
planting season	ฤดูปักดำ	กันตือ จ็อช
harvesting season	ฤดูเก็บเกี่ยว	กันตือ ໄร์ท
rainy season	หน้าฝน	กันตือ มียา
dry season	หน้าแล้ง	กันตือ แลง / กันตือ แทด
hot season	หน้าร้อน	กันตือ เอิก
cold season	หน้าหนาว	กันตือ ชະແດ

B. Weather

sky	ฟ้า	ປະລົງ
cloud	เมฆ	ແກະ ປະລົງ
fog / mist	น้ำค้าง	ແດອ໌ ຕະລູກ
wind / air	ลม	ກະຍານ
blow (for wind)	ลมพัด	ກະຍານ ລະພັດ
light	ความสว่าง	ພັ້ງ
sunshine	แดด	ພວກ
shine (of sun / stars)	ส่องแสงสว่าง	ພຽງ ມຸດ
dark (of sky)	ความมืด	ກະນຳ
shadow	เงามີດ	ມູນ
shade	ร่ม	ອົກ
warm	อุ่น	ຈະແອມ
heat	ความร้อน	ກະເຕາ
cold (weather)	หนาว	ຈະແດ
rain	ฝนตก	ມີຢາ ນ່ກຽ່

stopped raining	ฝนหยุดตก	ມື້ຢາ ແປະ
rain hard	ฝนตกหนัก	ມື້ຢາ ນໍກວ່ຽງ ເລັງ
rainbow	รุ้งกินน้ำ	ມະເລັງ ມົອງ
hail	ลูกหิมะ	ມະແນນ
thunder	ฟ้าร้อง	ປະລົອງ ຜວນ
lightning	ฟ้าแสบ	ໄທຍ ດະເລີຍນ

C. Time: General / Calendar

year	ปี	ກະມອ
month	เดือน	ກະເຊ
week	สัปดาห์	ອະກິດ
day	วัน	ຜົງ ໄນ
morning	ตอนเช้า	ຕະລຶບ
afternoon	ช่วงบ่าย	ແຕອ ໄຈ ຕະປູອ
evening	ตอนเย็น	ຕະປູອ
dawn	เช้ามืด	ແຈະ ແຍະ ພັ້ງ
dusk	ทั่วค่ำ	ແຈະ ແຍະ ກະໜ່າ
night	กลางคืน	ໜະເດາ
time (repeated)	ครั้ง	ທ່ວາ
moment	ชั่วคราว	ນີ ວາຍ
forever	ตลอดไป	ເລືອຍໆ
afterwards / in later times	มาข้างไป	ແກ່ວ່ອທີ່ ນິກູນ
from long ago	ตั้งนานแล้ว	ແຕ ດູນ
in old times	สมัยก่อน	ແຕ ປູນ
late	ช้า	ງົກ່າວ
now	ตอนนี้	ຈະນວາ
immediately	โดยทันทีทันใด	ຈະນວາ ໄນ
since	ตั้งแต่	ແຕ ດູນ
while	ขณะที่	---
when	เมื่อไหร	ຢາ ແລະ
again	อีกที	ຕະ ແອນ
often	บ่อย ๆ	ແຕອ ໂດຍໆ
usually	ปกติ	ແຕອ ໂດຍ
until	จนเวลา	ແຈະ ແຍະ ແກ່ວ່ອທີ່
almost	เกือบ	ແຈະ ແມັມ
following	การติดตาม	ແປອ່ອທີ່ ນຶ່ງ

long time	ตั้งนาน	ดูน เจ่อ
about (time)	ประมาณ	ກະ อຶດ
shortly	นิดหน่อย	ແຕວ ບິນ ດູນ
before	ก่อน	ໝາງ

D. Time: Specific-Relative

next day	วันหน้า / ພຽງນີ້	ມະແນອ
noon	ເຖິງວັນ	ມະນາງ ແກິງ
today	ວັນນີ້	ຈະໄຟ ໃນ
yesterday	ເມື້ອວານນີ້	ມະໄຍ
day before yesterday	ສອງວັນກ່ອນ	ມື້ອ ທີ່ຢາ
2 days before yesterday	ສາມວັນທີຜ່ານມາ	ນີ້ໄກ
three days before yesterday	ສີ່ນັ້ນທີຜ່ານມາ	ນໍ່ຖຸຍກົງ
tomorrow	ພຽງນີ້	ປະແນອ
day after tomorrow	ມະຈິນ	ປາ
2 days after tomorrow	ວັນທີສາມຂອງອາທິດຍ	ປ່ປາ
3 days after tomorrow	ວັນທີສີ່ຂອງອາທິດຍ	ປ່ປຸຍກົງ
last month	ເດືອນທີ່ແລ້ວ	ກະໄຊ ໝາງ
this month	ເດືອນນີ້	ກະໄຊ ໃນ
next month	ເດືອນหน້າ	ກະໄຊ ນໍ່ຫຼຸ່ມ
how old?	ອາຍຸເທິ່ງໄກ່	ອະນຸ ມະແລະ

III. PLANTS**A. Parts / General**

plants (cultivated)	พື້ນ	ບັດ ແນວ ຈົ້ອຍ
tree	ຕັ້ນໄໝ	ຄັ້ນ ອະລາວ
root	ຮາກໄໝ	ເລີຍ
stalk	ກໍານ	---
bush	ພຸມໄໝ	ພຸມ ອະລາວ
stump (of a tree)	ຕອໄໝ	ອະຈິນ ອະລາວ
log (cut from a tree)	ທ່ອນໄໝ	ລໍາ ອະລາວ
sprout	ທັນໄໝ	ອະນັງ
leaf	ໄຟ	ຂະລາ
branch (big)	ກິ່ງໄໝ	ຄຣີຍກົງ
fruit	ຜລື້ນ	ປະໄໄລ
seed	ແມັດ	ກລົງ
thorn	ຫນາມ	ຈະເລີຍ

bark (of tree); peel / skin (of fruit)	เปลือก	น้ำเตาะ
clump (of grass)	กอหญ้า	วี่ยาง บัด
resin / sap / rubber (of tree)	ยางน้ำ	เชียด อะลัวง
resin (used for burning)	น้ำมันยาง	డेओท์ กะญี่ยาง
flower	ดอกไม้	เพียน
grow	แตกชื่น	ตั้ง อะจอน
plant	ปลูก	จือย
raw / green	ตีบ	เกลา
ripe	สุก	จีน
rotten	เน่า	น่เชะ

B. Trees / Fruit

coconut	มะพร้าว	มะ พรี่ยา
banana	กล้วย	เพรี่ด
areca	หมาก	ປະໄລ ມະນາງ
tree with edible nuts	ต้นบก / ผลกระบก	គំនី อะកាយ
tamarind	ผักมะขาม	ປែល ឯុទ្ធមេបិន
papaya	มะละกอ	អបិស់
mango	มะม่วง	ឃ្លាង ពើរីយោ
star fruit	มะเฟือง	ឃ្លាង មេដីឃុំ
lime	มะนาว	ឃ្លាង មេនារា
mangosteen	มะกรูด	ឃ្លាង គីឡូ
orange	ส้มเขียวหวาน	ឃ្លាង ពី៍យាត វាន
pomelo	ส้มโอ	ឃ្លាង ឬង បាន
durian	ឃុំរីឃុំ	ឃុំលីឃុំ
jackfruit	ឃុំនុំ	មេណាយិ
rambutan	ผลนาง	មេនាបោ
custard apple	ដឹកឃាត់	គីឱប
guava	ឈរ៉ា	ចែតា
pineapple	ស្របតុល្យ	មេនុំ
watermelon	แตงโม	ងេរ៉ែ ចុង
pick (fruit or vegetables)	កៅប	តួយិ

C. Vegetables

vegetable	ผัก / ยอดผัก	កួយិ ប៉ែ
garlic	หัวกระเทียม	កាបេីម
onion	หัวหอมบัว	កាលុង ដោ បុរុ

snow peas	ถั่วลันเตา	จะตอง
green beans	ถั่วเขียก	จะตอง
water greens / rau muong / tangkong	ผักบุ้ง	บุ้ง
tomatoes	มะเขือเทศ	งึ่ง
cucumber	แตงกวา	ง'แกน лав
peppers / chili	พริก	เตี้ยา
bell peppers	พริกหยวก	---
tuber	หัวมัน	พอง

D. Grasses / Flowers

grass	หญ้า	บัด
flower	ดอกไม้	เพียน
grass (a kind of)	หญ้าชนิดหนึ่ง	บัด ก้า มะเนา
rice (unhusked)	ข้าวเปลือก	หารอ
uncooked rice	ข้าวสาร	อะแซะ
corn	ข้าวโพด	จะพ่า
grass (used for thatch)	หญ้าคา	บัด ปรัง
pandanus / screwpine (prickly variety used to weave mats)	จักสาน	แที่ย
garden	สวน	ชวน

IV. ANIMALS**A. General / Parts**

animal	สัตว์ต่าง ๆ	ชัด
male (for larger animals)	ตัวผู้	กอน
female (for larger animals)	ตัวเมีย	กัน
husband	สามี	กะยก / อະຈາຍຍ
wife	ภรรยา	อะຍะ
domesticated animals	สัตว์เลี้ยง	ชัด วีน
wild animals	สัตว์ป่า	ชัด คร่วง
3rd person pronoun for animals	ตัวมัน	กะตอ อัน
care for animals	เลี้ยง	เลี้ยง
kill (as animals)	ฆ่า	อะเจ็ด
grasp (as an animal in the mouth)	หมาหรือแมวคำบ	ง'แกม
bite (esp. as an animal)	สัตว์กัด	กับ
pounce on (as cat on mouse)	ตะครุบ	กะเพ่า
castrate	ทำหมันสัตว์	อะໄຕย

group (of buffaloes / birds)	ຝູງ	ຈຸມ
chase chickens	ໄລ້ໄກ	ພ່ວຍ ນໍຕາຍຫົ່ງ
body (animal or human)	ຕັ້ງ	ກະຕອ
fur	ໜານ	ຊີ້ວົກ
hair	ຜມ	ຫົວກ
skin	ໜັງ	ຈຳກັນ
wing	ປຶກ	ຄຣາບ
tail	ຫາງ	ຫອຍ
base of the tail	ຕັ້ນຫາງ	ຕັ້ນ ຫອຍ
horn	ເຂົາສັຕິງ	ຕະກອອຍ
claw	ເລື້ບສັຕິງ	ກັນເທິງ
bird beak	ປາກນັກ	ຮະບົບອຍ
feathers	ໜັພນັກ	ຊີ້ວົກ
fly	ນິນ	ປລັນ
perch (for bird)	ເຫຼັກຈັບຄອນ	ກອບ ອະລາວ
footprint	ຮອຍເຫຼັກ	ລືມ
give birth (humans and animals)	ຄລອດດູກ	ກອຸນ ແກບດ
take in beak or mouth	ຄາບ	ຈຳແກມ
egg	ໄຟ້	ນໍ້ແຕນ

B. Birds

bird	ນັກ	ຈຸມ
eagle	ເຫຼີ່ຍາ	ກະລາງ
dove	ນັກເຂາ	ຈຸມ ຕະມັນ
pigeon	ນັກພິລານ	ຈຸມ ກັ້ງແກ
swallow	ນັກນາງແອ່ນ	ຈຸມ ນັ້ງ ແອນ
rice bird	ນັກກະຈານ	ຈຸມ ຄາບ
sparrow	ນັກກະຈອກ	ຈຸມ ກະຈອກ
woodpecker	ນັກຫັ້ວຂວານ	ຈຸມ ແປ່ອ ອະເຈັດ
owl	ນັກເຄົ້າແນວ	ກະເລາຂ
vulture	ອື່ແຮງ	ເມືຍດ
crow	ອືກ	ກະອາກ
chicken	ໄກ	ນໍຕາຍຫົ່ງ
turkey	ໄກ່ງວາງ	ນໍຕາຍຫົ່ງ ລະວິຍ
duck	ເປີດ	ທີ່ຢາ
parrot	ນັກແກ້ວ	ຈຸມ ອະແອດ

C. Insects

insect	แมลง	อะกัน อະລວາງ
ants	มด	ຊະມູຍໍ່
fly	แมลงวัน	ອະລວາຍ
mosquito	ຢູ່ງ	ອະຍອງ
grasshopper	ຕັກແຕນ	ອະບາມ
locust	ຕັກແຕນຫລາຍໜິດ	ຈຸມ ອະບາມ
centipede	ຕະຫາບ	ກະຫົບ
scorpion	ແມลงປ່ອງ	ອະແດມ
spider	ແມลงມຸນ	ອະເພີ່ງ
lice (head)	ເຫາ	ອະຈື
lice (body)	ເຫາຫຼືແມลงໝົດທີ່ກິນຄົນແລະສັງ ຕົວ	ນໍ້າວິນ
worm	ຫນອນ	ມໍປາງ
maggot	ຕັວຫອນເພີ່ງ	อะກัน ມໍປາງ ເຄີຍນ
caterpillar	ຕັວແກ້ວ	ປະລືຍ
earthworm	ຕັ້ງໄລ໌ເດືອນ	ຈະລື ລູຍໍ
bumblebee	ແມลงຜູ້	ອະກັນ ແຍ
bee	ແມลงຜື້	ກວອດ
dragonfly	ແມลงປອ	ຫັ້ງ ອະທິນ
cockroach	ແມลงສາປ	ຈະທີ່ຍາຍ
firefly	ແມลงທິງທ້ອຍ	ປະລຸມ ປະເລີຍ
butterfly	ຜີເສື່ອ	ດັງ ດາບ
cicada	ຈັກຈັນ	ເຫັຍນ
praying mantis	ຕັກແຕນຕຳຂ້າວ	ອະບາມ ອະກົງອຍ ກອ
cricket	ຈິງທຽດ	ອະບຽດ
beetle	ແມลงເຕ່າທອງ	ອະກັນ ຄື່ມ
bedbug	ຕັວເຮືອດ	ຈັງ ແກ້ຍໍ
tick	ຕັວເຫັນ	ກະແປດ
flea	ຕັວມັດ	ມໍໄປ
gnat	ຕັວວິນ	ອະຸົງກ
millipede	ກຶ້ນກຶ້ວ	ແກະ ຄ່າວ
termite	ປລວກ	ນໍແກດ

**D. Fish, Crustaceans /
Reptiles**

fish	ปลา	ເຫັນ
shrimp	กุ้ง	ອະຫາມ
snake	ง	ກະໜັນ
bite (of snake)	ກັດ	ຊູຍ໌
crawl	ຄລານ	ນໍໂລງ
creep	ເລື້ອຍ	ໄລຍ
lizard (large forest)	ຕະກວາດ	ອະກອດ
monitor lizard	ເທີຍ	ຈະລື
eel	ปลาไหლ	ນິນ
squid	ปลาหมึก	ເຫັນ ມືກ
octopus	ปลาหมึกຍັກໝັກ	ເຫັນ ມືກ ພູດ
crab	ປຸ່າທະເລ	ອະເລີຍງ
clam	ຫອຍກາບ	ກລອ
oyster	ຫອຍນາງຮມ	ກລອ ນັ້ນ ລມ
snail	ຫອຍໂຟ່ງ	ກລອ ໂພຮ່ງ
gecko / house lizard	ກິນກ່າ	ກອຍ ອະລຶງ
tokai lizard	ຕຸກແກ	ຕກ ເຄ'
frog	ກບ	ອະເຈາະ
toad	ຄາງຄາກ	ອະເລາະ
turtle	ເຕຳ	ປຶດ
sea turtle	ຕະພາບນັ້ນ	ຕະປາ
crocodile	ຈະເຂົ້າທົ່ວເກີ່ວອ	ລະແບວ
alligator	ຈະເຂົ້າທຸກໆ (ຈະເຫຼື້ອນເປົດ)	ລະແບວ ພູດ
cobra	ງຸທ່າ	ກະໜັນ ບລຫ
python / boa	ງຸເລື້ອມ	ກະໜັນ ອະພິດ

E. Mammals: Tame

tame animals	ສັດວິເລີຍງ	ຫັດ ແອົດ ນຶ່ງ ດັງ
water buffalo	ຄວຍ	ຕະເລີຍະ
cow	ວ້າ	ຕະແກງ
pig	ໜູ້	ອະລື
dog	ໜາ	ອະຈອ
sheep	ແກະ	ແກະ
goat	ແພະ / ແນ້ວ	ແນ

horse

ม้า

อะเซ็ช

cat

แมว

แมว

F. Mammals: Wild

wild animals

สัตว์ป่า

ชัด คร่าว

elephant

ช้าง

อะเจียง

elephant tusk

งาช้าง

ປະរວាត

tiger

เสือ

ກະລາ

deer

กวาง

ແຢີດ

wild pig

หมูป่า

อะລື คร่าว

nest

รัง

ໜະນວຍ

barking deer

ອືກັ້ງ

ບົອຍຫ

rabbit

กระต่าย

ກະຕາຍ

mouse / rat

หนู

ກຸ່ນ

monkey

ຕັລິງ

ຕະມິນ

bear

ຕັ້ງມື

ຈະເກາ

wild buffalo

ກະທິງ

ຕະແກງ ກະທິງ

fo

ຂສູ້ໜຶ່ງຈອກ

ອະຈອ ຄວ່າງ

gibbon

ຕັ້ງະນີ

ໜະນີ

squirrel

ກະຮອກ

ປຣອກ

porcupine

ຕັ້ງມຳນັ້ນ

ຈະແກຍຫ

V. HUMAN BODY**A. General**

body

ຕັ້ງ

ກະຕອ

person

ຄນ

ກວຍ

male / man

ນຸ້ມ

ຈະມືຢາງ

female / woman

ສຕົງ

ມະແຜນ

sign; scar

ເຄື່ອງໝາຍ

ລະພິດ

naked

ເປີລືອຍກາຍ

ແອັດ ອະລືຍ

adult

ຜູ້ເກົ່າ

ກວຍ ຫຼຸກ

live / be alive

ເປັນ

ຕະມົອງ

life

ຫົວໃຈ

ແອັດ ຕະມົອງ

grow up

ໂຕຂຶ້ນ

ປຸດ ອະຈອນ

breathe

ຫາຍໃຈ

ຮັງຍື

corpse

គົບ

ກະມູຍົກ

old

ແກ່

ເຫາ

cause to die / kill 煞ให้ตาย อะเจ็ด

die ตาย ภู่เจด

young male วัยรุ่นผู้ชาย นม

age อายุ อะณู

B. Pregnancy / Birth

pregnant ตั้งครรภ์ / ตั้งท้อง / มีท้อง ม่พ่อท์

give birth คลอดลูก ลือช กอุน

bom เกิดมา แก๊ด

barren เป็นหมันไม่มีบุตร ตะก็อง

placenta รก อะล็อก

twins คู่เฝด อะแต็ด บَا จะ

C. Human Body: Parts -

General

body parts อวัยวะ อะไยะวะ

blood เลือด อะยาม

blood vessel / vein / artery เส้นโลหิต เ�็น อะยาม

flesh เนื้อ ไซท์

muscle กล้ามเนื้อ กก ไซท์

skin ผิวหนัง งัก

fat ไขมัน นঁচেং

skeleton / frame โครงกระดูก / โครงร่าง กะตอ ঁকাঙ

bones กระดูก ঁকাঙ

ribs ซี่โครง ঁকাঙ বান

D. Human Body: Parts -

Head

head หัว ແປօ

hair ผม ຫຼອກ

face หน้า มীয়াঙ

forehead หน้าผาก ກະເລීයາ

eye ตา มັດ

nose จมูก ນຸ່ຍ

ear หู ກະຫຼຸນ

eyelid หนังตา ঁগাঙ মັດ

eyebrow คิ้ว គিং

eyelash ขนตา ຫຼອກ ມັດ

cheek	แก้ม	ตะแยง
chin	คาง	ตะปาง
lips	ริมฝีปาก	ตะเบ็น
mouth	ปาก	ເມານ
beard	หนวด / เครา	ຫີ້ອກ ແບກ
moustache	หนวด	ຫຼອກ ແບກ
shave	โกนหนวด	ແກ ແບກ
teeth	ฟัน	ຈະແນງ
tongue	ลิ้น	ລືຢາຍຍ
saliva	น้ำลาย	ແດວທ ກະຈົວຍ

E. Human Body: Parts -**Limbs**

hand	มือ	ອະຕີ
upper arm	ต้นแขน	ກັນ ຈົກຄູນ
forearm	แขน	ຈົກຄູນ
finger	นิ้วมือ	ລະນອຍ ອະຕີ
thumb	นิ้วโป้ง	ຈົ່ວມ ອະຕີ
index finger	นิ้วซี่	ລະນອຍ ທະດອຍ
middle finger	นิ้วกลาง	ລະນອຍ ອະພິ່ງ
ring finger	นิ้วนาง	ລະນອນ ນີ້ຢາງ
little finger	นิ้วກ້ອຍ	ລະນອຍ ແກົດ
nail (of finger)	ເຄີນມືອ	ກັນເຫຍ ອະຕີ
back of hand	หลังมือ	ຈຳກອງ ອະຕີ
palm of hand	ฝ่ามือ	ຕະລາງ ອະຕີ
wrist	ข้อมือ	ກລອ ຫ ອະຕີ
elbow	ข้อศอก	ກອ-ກອ ຈົກຄູນ
knee	เข่า	ອະເກັນ
ankle	ข้อเท้า	ກລອ ຫ ອະຍຶງ
foot (human / animal)	เท้า	ອະຍຶງ
toe	นิ้วเท้า	ລະນອຍ ອະຍຶງ
thigh	ขาอ่อน	ຈຸ
lower leg / calf	น่อง	ປະໄໄລ ລອງ
shin	หน้าแข็ง	ລອງ
sole of foot	ฝ่าเท้า	ຕະລາງ ອະຍຶງ
instep	หลังเท้า	ຈຳກອງ ອະຍຶງ
big toe	นิ้วหัวแม่เท้า	ຈົ່ວມ ອະຍຶງ

heel

ສັນແກ້າ

ກັນແຕີນ ອະຍຶງ

F. Human Body: Torso /**Organs**

gall bladder	ຖຸນໜັດຕື່	ມື້ດີ
rump	ຕະໄພກ	ກະໂພ໌ກໍ
shoulder	ບ່າ	ຕ່າປະ
neck	ຕັ້ນຄອ	ຄັ້ນ ຕະກອງ
breast	ນມ	ຕົວຍ
chest	ຫັນອກ	ອະທິຍາ
hip	ຕັ້ນຂາ	ກັນ ລູ
waist	ເອວ	ຈົກີ່ງ
navel	ສະດືອ	ຕະລຸຍຍ
stomach	ກຣະເພາະອາຫາຮ	ແມັງ ລົງຍ
belly / abdomen	ທ້ອງ	ພຸ່ງ
front	ດ້ານໜ້າ	ຈຸງ
back	ທລັງ	ກວີ
heart	ຫົວໄຈ	ປະແຍົມ
lungs	ປອດ	ຫຼຸຍ
liver	ຕັບ	ລວາມ
intestines	ໄລ້	ລວາຍຫົກ
kidney	ໄຕ	ປະໄລ ໄກ ລັງ
appendix	ໄສ້ຕິ່ງ	ຮວາຍຫົກ ຕິງ
uterus (coll.)	ມດລູກ	ໜະໜູອຍ ກອນ

G. Functions: General /**Sleep**

move (the body) / jerk / toss	ດີ່ນກຣະແດ່ວ	ຢູ່ໄໝຍ
bow down	ກົມຄຣີຍະ / ນັ້ນສມາຫີ	ອະແໜ່ງ ແປອ
crawl	ຄລານ	ນໍ່ໂຈ່ງ
shiver	ຫນາວສັນ	ກະໄຄຍ
perspire	ມື່ເໜື່ອອອກ	ເອີກ ກະເລັງ
body odour	ກລິ້ນຕົວ	ມະນະ ຈົກົກ
lie down	ນອນ	ເປະ
touch / brush against	ສັນຜັສ	ກອນ
wake up / startle	ຕື່ນແນວນ	ຕະແມວ
appear / show oneself	ປາກກູ	ຕະ ອອນ ເຢີມ
drunk	ເນາ	ນູນ

digest	ย่อย	ຍາຍ
urinate (polite)	ถ่ายปัสสาวะ	ອະຖຸມ
defecate	อุจจาระ	ອະແກະ
breathe	หายใจ	ຕະໜີ້ຍ
yawn	หัว	ຊະຄາບ
sneeze	จาม	ໄຈຍ
blow (as into an instrument)	เป่า	ປົ່ວ
cough	ไอ	ກົດອຸກ
sleep	นอนหลับ	ເປະ ລະພດ
doze	เคล້ມหลับ	ເຢອະ ລະພດ
dream	ความฝัน	ມໍເປາ
rest	ผักผ่อน	ອະລູ້
sniff	ดม	ຫຼຸນ

H. Functions: Head (Hear /**See / etc.)**

bow / nod (the head)	ກົມ	ມູນ
carry on one's head	หมาก	ເຈະ ແປ່ວ
smell	ໄດ້ຄືນ / ດມ	ກັບປົງ ພວມ
listen to	ฟັງ	ຕະມິ່ງ
hear	ໄດ້ຍິນ	ເຮືຶງ
look at	ดີ	ນົ່ງ
see	ເຫັນ	ເຂີມ
meet / see	ພບເຈອ	ອະນົມອຍ
notice	ສັງເກດເຫັນ	ຮັງ ແກຕ ເຂີມ
blink eyes	ກະປົງປົງຕາ	ກະແບ່ຍ
look for / seek	ຫາ	ອະຈ່ວຍຫົ່ວ
stare	ຈັງດູ	ຫອງ ຊະເລະ
frown / look sullen.	ຂມວດຄົ້ວ	ມີຢາງ ມະຄຸຍອຍ
open the eyes	ລືມຕາ	ກະທີ່ຍາຍ ມັດ
close the eyes	ຫລັບຕາ	ກະຫຼຸດ ມັດ
disappear from view	ຫາຍໄປ	ແຕອ ເຂີມ
hide	ຫ້ອນຕັວ	ທ່ອທີ
smile	ຍື້ນ	ນຸ່ມ
laugh	ຫົວເຮະ	ກະຈັງ
cry	ຮ້ອງໄຟ	ຜົ່ຍາມ
drink	ດີມນ້ຳ	ງວາຍຫົວ

eat	กินอาหาร / ทานข้าว	จา
open the mouth	อ้าปาก	กะยา
close the mouth	ทูบปาก / ปิดปาก	กะบีบ
bite	กัด	กัน
bite (of bee / scorpion / wasp)	ต่อย	ชูย์ท
chew	เคี้ยว	อะบاد
taste	ชิมรส	จีม
try a taste	ลองชิมดู	ลาง จา
lick	เลีย	ແຍນ
suck	ดูด	ທ່ຽນ
stick out tongue	แลบลิ้น	อะລົດອີຫ ລືຢາຍຍ
spit	ถูยน้ำลาย	ກະຈົວອີຫ
saliva	น้ำลาย	ແຄວ່ຫ ຄະຈົວອີຫ
put out (hand)	ส่ง / ยื่น	ລະເວຍ
point to	ชี้	ຊະດອຍ
beckon with hand	กวักมือ / โบกมือ	ກະຮອຍຍ อะຕີ
reach into	จิกເອາ	ຈົກ
pick (with fingernails)	เต็ด	ກະໄಡ່ຫ
strum (e.g. guitar)	ดีด	ດືດ
mold (with fingers)	ปั้น	ປັບ
squeeze	บีด	ມູດ
step on	เหຍຍນ	ຕືນ

I. Feelings

feelings	ความรู้สึก	គິດ ແຍະ
feel / hear	ได้ยิน / รู้สึก	ແສິງ
hungry	หิว	ມະນຸ້ຍາຍຍ
go without / fast	อดอาหาร	ອົດ
thirsty	หิวน้ำ	ມະນຸ້ຍາຍຍ ແຄວ່ຫ
feel full (of food)	อิ่ม	ປະໄສ
sleepy	ง่วงนอน	ເບະ ຄຸ
tired	เหนื่อยล้าเต็มที่	ລະແຄຍ ລະຄືຢາຍ
rest	พักผ่อน	ອະຈຸ
comfortable (to feel)	สบาย	ມີເລັງ ແດ
hot	ร้อน	ກະເຕາ
cold	เย็น	ແຍັກ ແຍັນ

daring	กล้าหาญ	ແຕອ ຈົກອຸຍ
J. Sickness		
health	สุขภาพ	ນັນ ເລງ
strong	แข็งแรง	ເລີງ ລື້
weak	อ่อนแคร	ເອີຍວົກ
pain	เจ็บ	ທີ່
sick	ป่วย	ໂລ່
heal / cause to be well	รักษาให้หาย	ຕະ ອອນ ນັນ
well again	หายแล้ว	ວິຍາຍ ເລ່ວ
wound	บาดแผล	ເນີກ
injury	บาดเจ็บ	ທີ່ ເນີກ
wound (someone else)	ทำให้เจ็บปวด	ຕະ ອອນ ທີ່
vomit	อาเจียน	ກະຕາ
cough	ไอ	ງົດອຸກ
shiver	หนาวสั่น	ກະໄຄຍ
faint	เป็นลม / สลบ	ບັດ ເລ່ວ
stomach ache	ปวดท้อง	ທີ່ ພຸ່ງ
medicine / poison	ยา	ອະເຫາ
fever	เป็นไข้	ກະຕອ ກະເຕາ
diarhea	ท้องร่วง	ແຜງ ພຸ່ງ
swollen	บวม	ໄວຍ
headache	ปวดหัว	ທີ່ ແມ່ນ
blind	ตาบอด	ມັດ ທູດ
deaf	หูหนวก	ກະຕູນ ຫຸ່ງ
mute / dumb	ไม้	ເນາະ ກື້
goitre	คอพอก	ປະດອກ
leprous	เป็นโรคเรื้อน	ຫຼຸດ
malaria	ไข้จับสั่น	ອະອີ່ ຂະແນດ
cold (a)	ไข้หวัด	ອະອີ່ ມໍປະຍົບ
crazy	บ้า	ຢຸ່ຍ
pneumonia	โรคปอดอักเสบ	ອະອີ່ ຂົອຍ
constipation	ท้องผูก	ໝົງ ພຸ່ງ
dysentery	โรคบิด	ເນັດ ພຸ່ງ
sore throat	เจ็บคอ	ທີ່ ຕະກອນ
convulsions	อาการชัก	ກຸ່ໄຄຍ

cholera	อหิวาต์	ชุ พุง
skin disease	โรคผิวหนัง	มีบีช
ringworm	เข็กลาก	อะลະ
unconscious	สลบ	ແຕອ ລະເື່ອ
dizzy	วิงເວີນ	ກະແຈ ເວີນ
nauseous	คลื่นໄສ	ກະເຕາ ພຸ່ງ
hiccup	ລະອຶກ	ໜ່ທຽວຂະ
germs	ดັວກໍາເນີດເຫຼື່ອໂຮກ	ອະຍະ ແກີດ ແກ່ອ້ອໍ ລືດ
itchy	คัน	ນໍ້ອຍຍໍ
lame	ພິກາຣ	ຍອດ

K. Care: General

take a bath	อาบນ້ຳ	ມໍ່ເພ່ຍ ແຄວົ້ນ
wash hands	ลັກມືອ	ອະເລຍຍ ອະຕີ
wash hair	ສະພມ	ຈະເລີຍ ຫຼົກ
comb hair	ຫົວພມ	ອະເຫີຍດ ຫຼົກ
cut hair	ຕັດພມ	ກັດ ຫຼົກ
brush teeth	ແປງປັນ	ຖູ ຈະແນງ
shave	ໂກນຫນວດ	ແກ ແບກ

L. Care: Medical

heal / cure	ຮັກຢາ	ບັນ ເລ່ວ
doctor	ນາຍແພທຍ	ມອ
nurse	ນາງພຍາບາລ	ອະຍະ ມອ
go see the doctor	ໄປທາແພທຍ / ໄປທາມອ	ແປອ້ອໍ ເຈະ ມອ
traditional medicine	ຢາ	ລະເຫາ
poison	ຢາຊ່າແມລັງ	ລະເຫາ ນູ້ນ
give injection	ຈົດຢາ	ຫັກ ລະເຫາ
massage	ໜວດ	ປິບ
narcotic	ເສີຕິດ	ເຕົດ ພິນ

VI. ACTIONS / BEING**A. Postures / Being / Making**

sit	นั่น	ຕະຄູ
stand	ยືນ	ຕະຍືນ
lean against sth.	พິง	ອື່ນ
bow down (in respect) / wai	กราບ	ກາບ

bend toward	ก้มทัว	มูบ
be at	อยู่ / ที่	แอ็ด
place of living	ที่อยู่ / ที่อาศัย	บอน แอ็ด
be (something or someone)	เป็น	อะม็อง
cause to become / be	ทำให้ถูก / ทำเป็น	ตะ อ่อน เป้น
have / possess	มี	บีน
reside	อาศัย	แซก แอ็ด
empty	ว่างเปล่า	ແຕອ บິນ ນໍເກຣີ
finished / done	ทำเสร็จ	ແມິມ ເຈ່ວ
all gone	หมด / สิ้นสุด	ແດະ
full	เต็ม	ພື້ນ
begin / start	เริ่มต้น	ງກອ ຕະ
change (appearance)	เปลี่ยนแปลง	ຕະ ຕະໄມ
wait	รอ	ອະຄົ້ນ ວາຍ
stop / rest	หยุด	ແອັດ ອະຈຸ
get stuck	ເກະ / ติดข้างบน	ແຕອ ເທົ່ງ ລົອຍ
replace	แทนที่	ເທິນ ບອນ
leave (temporarily)	ทิ้ง / ทิ้งไว้	ຕັຍ ອະດອຖິ
left over	เหลือ / ที่เหลือ	ແກຍ
quiet / silent	เงียบ	ລະເງິຍກ
make / work / build	ทำ	ຕະ
work	ทำงาน	ລະນະ
build (a house)	ปลูกสร้าง	ຈົອຍ
cause / make / for	ให้	ອອນ
prepare	เตรียม	ເຕື່ອມ
try to	พยายาม	ລາວງ
stop (doing sth.)	หยุดพัก	ແອັດ
kneel	คุกเข่าลง	ກຸກົອຍ
walk	เดิน	ແປອ່ອທີ
step	ก้าวเดิน	ຕະຍັບ

B. Directional Movements

arrive at	ถึง	ແກ່ອ່ອທີ
go	ไป	ແປອ່ອທີ
come	มา	ແກ່ອ່ອທີ
return (lit. and fig.)	กลับ	ຈຸ່າ

go down	ลง	แซง
go up	ขึ้น	อ่อน
go out (of sth.)	ออก	ล็อก
take someone to	พามา	อะดีง ແປອໍທ
go backwards	ถอยหลัง	ແປອໍທ ເຈະ ກີ
go straight / directly toward	ตรงไป	ແປອໍທ ຈະນັງ
go around	รอบ	ເດືອນ ລາວນ
enter	เข้า	ມຸດ
(to go) back and forth	ໄປ ๆ มา ๆ	ແປອໍທ ເຈື່ອ ແລິນ
run	วิ่ง	ຕະລຸຍ
everywhere / all over	ທຸກ ๆ ແທ່ງ	ແປອໍທ ມະລຳ ມະລາຍ
turn (to look)	หันกลับ	ອວາຍ
turn	ເລື້ອງຮັດ	ໂ
turn over	ພົບກາລັບ	ປິນ
get up	ลູກຂຶ້ນ	ຕະຢຶ່ງ
jump	ກະໂດດ	ຈະໄດຍ
fall	ตก	ນໍກຽຍ
fall down	ທກລົ້ມ	ດມ
flee	รືບหนີ	ຕະລຸຍ ດີ
escape from	ຫລັບหนີ	ທ່ອທິ
leave behind / discard	ທຶນ	ຕັຍ
move (house)	ຍ້າຍ	ຜົງຍາຍ
disappear / lose	ຫາຍສານສູນໄປ	ພຶດ
spread / expand	ขยาย	ຕະ ອອນ ລະວາ
scatter (as seeds)	ໂຮຍ / ທວ່ານ	ທວ່ຽງ
follow	ตามໄປ	ພ່ວຍ
disappear (of sound or light)	ປົດເສີຍ	ແຕອ ແຊີງ
decrease (as weight / etc.)	ທຳໃຫ້ນ້ອຍลง	ຕະ ອອນ ກີຍໍທ
add to / increase	ເພີ່ມຂຶ້ນ	ຕະ ອອນ ພູດ
lead	ພາ	อะດຶງ
burst / explode	ຮະເປີດ	ປະຕົວອຸຍ
become one	ປະສົມກັນເຂົ້າກັນ	ອອນ ມຸດ ມະແນຍ
join / gather	ເຂົ້າຮ່ວມກັນ	ມຸດ ແອັດ ມະແນຍ
overflow	ລັນໄທລ	ຈະລາຍ
separate	ແປ່ງເປັນລ່ວນ	ຕຳແປ

approach / get close	ใกล้ชิด	แจ้ง เยอะ แท๊ก
wait!	เดียวก่อน	อะคัน วาย
cross (over something)	ข้าม	ย่าง
alternate	สลับกัน	เลิฟ มະเนຍ
back up / retreat	ล่าถอย	อะลูน
intrude on	บุกรุก	แท่อร์ ลีอ
get in a queue	เข้าแถว	มูด ແກວ
slide; slippery	ลื่น	ชาลัยท์

C. Give / Take / Carry

give / cause to	ให้	อ่อน
gift	ของขวัญ	เครือง อ่อน มີຢາດ
give back	ให้กลับ / ส่งกลับ	อะຫວຍ ແລິບ
take / pick up	ถือ / จับ / เอา	อะເຍະ
get / receive	รับ	ລັບ ອືດ
borrow	ยืม	ມີຢານ
steal	ลัก / ขโมย	ທ່ວຍທໍ
send	ส่ง	อะຫຍາຍ
give out / distribute	แจกจ่าย	ມໍແປະ อ่อน
grab / snatch	ແຍ່ງຊີ້ງ	ຕຳປອນ ອືດ
delegate / assign	มอบให้	ມວານ
entrust	ฝาก	ພາທໍ
transfer	โอน	ໂອນ
choose	เลือก	อะເລື້ອຍ
embrace / hold on to	กอดรัด	ຄ່ວຍທໍ
take out of (as a pocket / box / etc.)	ຈັບເອາ	ກອນ ອືດ
do together / invite to do together	พากัน	ພໍຢາ ມະເນຍ
lead / guide (by the hand)	จูง / นำพา	ເຕັກ
bring	ເອົາມາ / พາມາ	ອືດ ດຶງ
keep / collect / put away	เก็บ	ດອຸທໍ
take down	ปลดลง	อะແຊັງ
exchange	ແປລື່ຍນ	ເລະ
substitute	ແທນກັນ	ເກຳນ
carry on one's head	ຖູນຫັກ	ເຈະ ແປອ
carry with one or two hands	ถือ	อะເຍະ
carry in arms (as a child)	ຂຸ້ມ	ກະອູວ

carry (by 2 or more people)	หาม	ງករាង
piece of wood (long) used for carrying by 2 or more people	ផ្ទៃគុណហាម	ឧបតាម ករាង
carry on one's back (of things)	ដំឡើង	ករី
carry over shoulder	ដែក	គន់
carry (bag) over shoulder	សេដាយ	ដែក
carry with one hand	ធូលេខានេដីយា	ឧបយេ មាយ គី
chase away (as another person / spirit)	ឲ្យ	អវយ
touch	ពេច	ទុ
squeeze	បិប	ឲ្យុទិ
obstruct / block	កិតក់ន	ឧបទុង
use	ឱ្យ	ឲ្យ
guard / watch	ដោា	អេតិ កើយេ
lose / disappear	ហាយ	ពិដ
point	ចូច	ធមជូយ
clench fist	កាំ	លប់បុត្រ
open the hand	ແបៀវូ	បំភិយាយ ឧបតិ
beckon	ការកំវូ	ករុបុយិ

D. Hit / Cut / Break / Dig

hit	តិ	ទ័ន
kill (as an animal / chicken / etc.)	ឲ្យតាយ	ឧបន កនជិត
cut (wood)	តុដីង	ឲ្យិ ឧបតាម
cut grass or little bushes	តាន	ឲ្យិ ឧបិយក
trim / cut	លើម	ឧបតាម
cut (a rope / sheet of paper)	តុដ	កូយ
cut / harvest (rice / grass)	កើយា	ឲ្យិ
stab	ឆេង	ឆេដ
break off	ហក	ណើយ
split	ជា	ប៉លិ
divide	ແបៀវូ	មំបោប់
break open	បើក / ແយក	បើក
dig	ុំដ	ិ
bury	ដង	ករុបុម
slice	តុដបើនិង	កូយ

grind / pulverize / crush	บด	ຕະ ມູນ
tear / rip	ฉັກ	ຫີ
whip / beat	ເຫຼື່ຍນ	ໄປຮຍ
kick	เตะ	ເຕະ
waste / spoil / spend	ເລີຍປະໂຍບົນ	ພຶດ ແຊັງ
step on / trample	ເຫີຍບ	ຕື່ນ

E. Push / Pull / Put / Throw

push	ผลัก	ກະຈຸກ
pull out	ถอน	ອົກ
pull / drag	ดึง / ลาก	ອະລອນ
spread out	ຝູ / ປົກ	ຫຼຸນ
lay across / drape over	พາດ	ພື້ຍາດ
put / leave	ໄວ	ອະດອຸທ໌
plant / place in the ground	ຝັ້ງ / ຕັ້ງ	ຈົ້ອຍ
punish	ลงໂທ່ງ	ເຈະ ໂໄດ
throw down	ໂຢນລັງ	ຕະແກນ ອະແຮງ
throw away	ທຶນ	ຕັຍ
fill / add to	เติม	ເຈະ ແອນ
pour off	ເຫັນ	ເກະ ຕະແກນ
separated off	ຕ່າງໆຫາກ	ອະດອຸທ໌ ມະຈະ
take off / remove	ເຫຼວອກ	ຕາດ ອະລົດອຸຍ
rub on / spread on	ຫາ	ທີ່ຢາ
spread out / hang up (as a mosquito net)	ກາງມຸງ	ກາງ
expose / spread out	ຫາກ	ເຖິ່ງ

F. Moving Things / Searching

lift up	ยก	ອະແຍອົກ
let down	ຫຍ່ອນລັງ	ອະແຮງ
toss	ໂຢນ	ອະວິດ
heap up (firewood)	ກອງ	ກະນອຸງ
gather together	ຈ່າວກັນ	ອະໂຮມ
roll	ຂົຜສມ	ຕະລອມ
fold up (as a tent)	ພັບ	ຈືບ
fan	ພັດ	ມະນຶກ
bend / fold	ທັກ / ທັນ / ພັບ	ແກີບ

wind up / roll up	ม้วนเข้า	กอ
knot	ขมวด / บุ่ม	ปม
arrange / set in order	จัดเรียง	ตะ օอน օອ
rotate	หมุนตัว	เวียน
adjust	ปรับปรุง	อะทึก
force	บังคับ	แอบ

G. Connect / Tie / Open / Cover

stick to	ถูก / ติด	อะเต็ด
stick together	ติดกัน	เต็ด มະเนย
bind	ผูก / มัด	ຈອະ
open	เปิด	ເປີຍ
close (door / gate)	ปิด / ปກ	ກະໄຕຍ
cover	ปกຄลຸມ	อะທີບ
take off (clothes)	ปลด / ထອດ	ລູຍ
release	การปล่อยตัว	อะກລ້ຍ
wrap	ห่อ	ທ່ວມ
unlock	ເປີດ	ເພຍຫົວ
spread out / spread over	ປູ້ເສື່ອ	ຫຼຸນ ຂະນະ
hang up (as clothes)	ແຂວງຝ້າ	ຕະແລາ ອະດອຖິ

H. Rub / Wash

wipe	เช็ดฝุ่น	ຈຸດ ພນ
rub	ถู	ຖູ
rub back and forth	ถูไปมา	ຖູ ແປອ້ນ ຖູ ຈົ
brush	แปรง	---
form (with hands)	บັນຫຼຸງ	ຕະ ລູບ
wash	ล้าง	ອະຮີຍາວ
clean	ทำความสะอาด	ອອນ ອອ
launder	ซักຝ້າ	ພ້ອຍ ອະໄວ່
scratch (as surface of skin)	เกา	ອະການ
bathe	อาบนໍາ	ມໍເພີຍ ແດວກ

VII EMOTIONS / THINKING

A. General

emotion	ความบັນປານແຫ່ງอารมณ์	ແຕອ ລາຫ່ວ ນຶ່ງ ອະຮມ
human spirit	วิญญาณຈิต	ລະເວີຍຍ

thoughts	ความคิด	คิด
B. Evaluations: Positive		
good	ดี	อุ
good to see / beautiful	ก็น่าดู	ตา ชั่งและ
good for eating / delicious	กินได้กิน	ปั้น ตา จา
like	ชอบ	เยอะ บีน
fragrant	หอม	พรม
beautiful (of woman)	สวยงาม	ไม่ อุ
happy / enjoyable; be happy / enjoy	รื่นเริงสุกสนาน	ลาห์ นุย
precious	ประเสริฐ	ປະເືດ
fitting / suitable	เหมาะสม	ทวາ ມະແຍ
daring	กล้าหาญ	ແຕອ ຈົກວູຍ
right	ถูกต้อง	គັນ ເລ່ວ
agree / harmony (be in)	ยินยอม / อกลง / พร้อมใจกัน	ພວ່າມ ເຈ່ວ
diligent	พากเพียร	ຈິຢາງ ຕະໄມ້ຫໍ
renowned	มีชื่อเสียง	ບິນ ລະມືອ
effective	มีประสิทธิภาพ	ຕະ ອອນ ຄັບ
bragging / boastful	ชอบคุยโนີ	ອາງ
admire	ชมเชย	ອຸ ລື
satisfied	พอใจ	ອຸ ມຶ່ງ ມິດ
easy	ง่ายๆ	ແຕອ ກຸ
like always / so-so	เรื่อยๆ	ເລື່ຍ ພ
so-so / not enthusiastic / calm	เฉย ๆ	ຕະ ແຊີງ
important	สำคัญ	ຫຳຄັນ
interesting	สนใจ	ໜີ ມິດ
funny	ตลก	ປາຍ ອະຮວາຫໍ
laugh	หัวเราะ	ກະຈັງ
convenient	สะดวก	ແປວ່ອທ ອຸ

C. Evaluations: General / Negative

safe	ปลอดภัย	ແຕອ ບິນ ນໍເກຣິວ
difficult	ทุกข์ยาก / ลำบาก	ຖ່ຍ ອະເລອ
sinful / sin	ทำบาป	ຕະ ໂລຍຍ
ugly	หน้าเกลี้ยด	ປັນ ຕາ ທະອີຍ

violent	รุนแรง	ຕະ ເລັງ
evil / badness	การชั่วร้าย	ຕະ ແນວ ແດອ ອອ
corruption	ความเสื่อมเสีย	ອື່ດ ແດອ ອອ
dirty	สกปรก	ຫຼອກ ກະປຽບອກ
rash / reckless	คนอยู่ไม่สุข	ກາຍ ແດອ ອອ
poverty / difficulty	ความทุกข์ยาก	ແຂວະ ມະນຸຍາຍຍ
dangerous	อันตราย	ຕະລາຍ
inconvenient	ไม่สะดวก	ແປ່ອທໍ ກຣວ
habit	ເຄຍື້ນ	ເຄຍ ຕອ
addicted to	ติดเป็นนิสัย	ຕະ ຍັງ ເທິຍະ

D. Personality Attributes

honest	ซื่อตรง	ຈະນັ້ງ
kind	กรุณา	ອະເພາະ
generous	ເຜື່ອແຜ	ມີດ ລະວາ
miserly / stingy	ตระหนึ่ງ	ມີດ ແດອ ລະວາ
polite	ສຸກພ	ໄໝ້ຫໍ ອອ
calm / gentle	ອ່ອນໂຍນ	ຮວາທໍ ນູຍ
quiet / non-talkative	ໄຟ່ງໝູດ / ເຟຍນ	ແຕອ ປ່າຍ
lazy	չື້ເກີຍຈ	ກະກາຍທໍ
cold-hearted / heartless	ດຸ້ວ້າຢືນເມື່ອນຳເງົາ	ກາຍ ໄກຣ
touchy	ໃຈນ້ອຍ	ມີດ ກື່ຍໍທໍ
stern	ເຄົ່ງຄັດ	ຄະຫຼັງ
bashful / shy	ຫຼື້ອຍ	ກະມານ
haughty	ດີອັດວ້າ	ອົ່ງ
two-faced	ຄົນທັນໄໝໄວ້ຫລັງຫລອກ / ຕື່ສອງຫັ້ນ	ບາ ມີດ
forgetful	ຄົນຫຼື້ລຶ່ມ	ຄຣິນ
naughty	ໜຸນ	ຕະລູ

E. Emotions

like	ชอบ / ต้องการ	ເຢອະ ປຶ່ນ
love	รัก	ອະເຢາະ ເພິ່ງ
mercy	ความกรุณาปรา凡	ອະເຢາະ ອະເລອ
enjoy (someone or oneself)	มีความเพลิดเพลิน	ຕະ ອອນ ຮວາທໍ
hate	ความเกลียด	ໜະອີຍ
angry	โกรธ	ເຢອະ ຮີ້ຍາຍ

frown / look sullen	ทำหน้ามึน / ขมวดคิ้ว	มียาง มะอุยย
startled	ทำให้สะดึกตกใจ	น่ารุย มิด
afraid	ย่ำเกรง	งกอย
respect	เคารพ / นับถือ	นับ ทือ
be satisfied	พอใจด้วย	อุ เมิง มิด
sad	ความเครว่า	ແຕອ ນູຍ ້ົ່ງ ມິດ
sorry	เลี้ยໄລ	ທີ່ ມິດ
worried	เดือดร้อน	ແຕອ ລາກຖ້າ ມິດ

F. Knowledge / Mind

mind	จิตใจ	ແຕງ ມິດ
know	ຮັບ	ຕັ້ງ
understand	ເຫັນໄກນ	ແຊີງ
clever / cunning	ຄະລາດ	ກາຍ ຂະລາດ
knowledge	ຄວາມຮັບ	ອັນ ດັ່ງ
measure	ວັດ	ທີ່ຢາທ
forget	ລືມ	ກຽນ
guess	ຫາຍ	ທວາຍ
prophesy / foretell	ທໍາนาย	ດັ່ງ ຄູວາງ
doubt / suspect	ສົງສັຍ	ແຕອ ເຂືອ
choose	ເລືອກ	ອະເລີຍ
at one's wits end	ໜໍາດັບໜໍາ	ແຜະ ປັນໝາ
think / decide	ຕິດ	ນໍຈົນ
count	ນັບ	ນັບ
remember / miss (someone)	ຈຳ / ອີດິນິ້ນ	ຂະໜູອ
look after	ດູແລ / ຮັກໜາ	ຂະເລະ
observe / notice	ສັງເກດການ	ຂະເລະ ຄົງ
agree	ຕາລາງ	ພຣວາມ
watch over / take care of	ເຜົ້າ / ຮັກໜາ	ເກີຍ
govern / rule	ປັກຄວອງ	ຊັດ ້ົ່ງ ອັນ
hope / wait for	ຫວັງ	ງຄວາງ
meaning	ຄວາມທາຍ	ລະມື່ຍ ນໍເກຣີ
know (information)	ກວາບ	ດັ່ງ
expert / clever	ເກິ່ງ	ຈິ່ຍາງ

G. Right / Wrong

true / really	จริง / ສູງຕ້ອງ	គັບ
---------------	----------------	-----

right / correct	ถูก	คั่ง เมียะ
proper / fitting	พอดี / เทมาส์ม	มั๊บ
certain / definite	แน่นอน	คั่ง ลี เจ่อ
incorrect / mistake	ผิด	โลยษ
appropriate / good enough	พอสมควร	อุ อ ลี
genuine	แท้ / จริง	บัน แอยท์
agree	เห็นด้วย	พร่าวม

H. Volition

want	ต้องการ	ยก
look for / search	รื้ว / ค้นหา	จ่าวายท์
intend to	ตั้งใจ	เยอะ ตะ
endure	ทน	ท่อน ลี ตอ น แล็ก
decide	ตัดสินใจ	อะเลียย เจ่อ
dare	กล้า / หาญ	ແຕອ ຈົກອູຍ
prepare (long term)	เตรียมระยะยาว	ຕະ ກຸທີ
prepare (short term)	เตรียมระยะสั้น	ຕະ ຈັກັຍ
try out	ลอง	ຈຶມ
allow	ยอม	ญาມ
tempt / excite to do wrong	ยั่วยวน	อะญาຫົວ
stir up trouble / slander	ทำให้หมัดครัวท่า	ຕະ ອອນ ມິດ ລົອຍ
obstinate / stubborn	ชนจัง / หัวแข็ง	อะແຕິງ ເງຍານ
tempt / try	ลองดู	ຊະເລະ ແນະ
regret / repent / rue	เสียใจ / แคลงใจ	ໂລຍຍ ມິດ
curse	咒สา	ເຈ
overcome / win	ชนะ	ຕະ ເພ
take revenge	แก้แค้น	ຕະ ອະແລີບ
hold against / bear a grudge	ความเจ็บใจ	อะດອຸ່ຫ ມື້ ມິດ
pardon / excuse / forgive	ปลอบใจ / ยกโทษ	ຕະ ອອນ ອຸ
volunteer	สมัคร	ຕະ ມື້ຢາດ
ready / prepared	เตรียมพร้อม	ຕະ ອະດອກ໌

I. Trust / Belief

believe	เชื่อ	ເຊືວ
listen to	ฟัง	ຕະມື່ງ
have confidence in	วางใจ	ເຊືວ ມິດ
close to / intimate	สนิท	ເຊືວ ມະແຍ

mistrust / doubt / suspect	ไม่วางใจ	ແຕອ ເຊື້ອ
respect	นับถือ	ນັບ ທີ່ອ
careful	ระวัง	ລະວັງ

VIII COMMUNICATION**A. Speaking**

talk / speak	ປາກພູດ	ຕະ ເນະ
say / saying	ພູດວ່າ	ປ່າຍ
tell	ບອກ	ອະເຕີ່ງ
teach	ສັ່ງສອນ	ອະເຕີ່ງ ອອນ ດັ່ງ
shout	ຕະໂກນ	ແຫນ
shout (in order to chase away)	ຕະໂກນໄລ່	ແຫນ ເຈະ
lie	ພູດເທິ່ງ /	ປ່າຍ ແຕວ ຄົນ
receive / accept / greet	ຮັບ / ຕັ້ອນຮັບ	ຮັບ
invite	ເຫັນ	ເຫັນ
ask	ຖາມ	ອະເປີຍ
answer	ຕອບ	ອະເຕີ່ງ
promise / covenant / blessing	ຄໍາອາຍພຣ	ອອນ ບນ
promise	ສັນນຸກາ	ເອົວ ໂທ
order	ສັ່ງ	ຊັ້ງ ເຍອະ ບື່ນ
remind / warn	ເຕືອນ	ອະເຕີ່ງ
suggest	ປັ່ງເຊື້ອ	ອອນ ຕະ
praise / glorify	ຢາກຍ່ອງສຽງເລີຣິຍ	ໝວາງ
thank	ຂອບຄຸນ	ຄອບ ໄຈ
scold	ຫັ້ນປັນ	ເຈ ກະຕົວອຸຍ
accuse	ກລ່າວຫາ	ອະຈ່າວຍົກ ເຈະ
conversation / dialog	ສະຫະນາ	ປ່າຍ ມະເນຍ
advise / introduce	ແນະໜ້າ	ອະເຕີ່ງ ອອນ ດັ່ງ
joke	ພູດເລັ່ນ	ປ່າຍ ອະຈອະ
news	ໜ່າວ	ແສິງ ນາວ ປ່າຍ
show	ແສດງ	ຕະ ອອນ ຜະເລະ
explain / make clear	ຫຼືແຈງ	ເກົາ ອອນ ຕະມຶ່ງ
deny	ປົກເສັດ	ແຕວ ບື່ນ ດັ່ງ

B. Language / Sounds

language	ภาษา	ມະນາຍ
word	คำ	คำ ເກົາ

meaning	ความหมาย	ລະມື່ອ ນໍ້າເກົວ
analogy / simile / metaphor	ປະຍົບເທິຍ	ເປີຍນ
proverb / saying	ສຸກາຜິຕ	ປະໜາຍ ປ້າຍ
story	ເວົ້ອງ	ເລື່ອງ
signal	ສັບຢູາຄ	ເຍວະ ອອນ ດັ່ງ
sound / noise	ເລີຍ	ເຫີຍ
translate	ແປລ	ເກາ ອອນ ດັ່ງ
question	ຖາມ	ອະເນີຍ
answer	ຕອນ	ອະແດີງ
noisy	ອຶກກະທຶກ	ຂະອົນ
loud	ດັ່ງ	ອືຍ
keep quiet / sit still	ເຄຍ / ເີຍນ	ລະເີຍກ
erase	ລບອອກ	ລືບ ອະລົດອຸຍ

C. Education

write	ເຂີຍນ	ເຄີຍນ
read	ອ່ານ	ອ່ານ
teach	ສອນ	ອະແດີງ ອອນ ດັ່ງ
book	ທັນລືອ / ສຸມດ	ປຶ້ງ
paper	ກຮະດາໜ	ເຈີຍ
study	ເຮີຍນ	ເຮີຍນ
memorize	ທ່ອງໄໝ້ຂັ້ນໃຈ	ເຮີຍນ ອອນ ຂະຫຼູອ
practise	ຝຶກທັດ	ແພຶກ ພັດ
pass a test	ຜ່ານ	ກາຍ
fail (as a test)	ໄຟຜ່ານ	ແຕວ ກາຍ

D. Transportation

cross (over)	ຫັ້ມ	ຢາງ
pass / cross over a bridge	ໄຕ	ໄຕ
way / road (also fig.)	ທາງ / ຕານນ	ອະນາ
side (of water / road)	ຮົມ	ເຄື່ນ
cart	ເກົວຍິນ	ເກົວຍິນ
wheel (as of a cart)	ລັອ (ເກົວຍິນ)	ອະຍິ່ງ (ລົອດ)
bridge	ສະພານ	ອະດອນ
post / marker	ຫລັກກີໂລມເຕຣ	ລັກ
lose the way	ຫລັງທາງ	ແກລິກ ອະນາ
boat	ເຮືອ	ທ່າວະ

row

ແຈາເຮືອ / ພາຍເຮືອ

ພື້ນຍາ ທ້ວະ

IX FOOD

A. General / Kinds of Food

food	อาหารການກິນ	ອະເວັບ
eat	ກິນ	ຈາ
fast / go without food	ອດອາຫາຣ	ອົບດ ອະເວັບ
drink	ດືມ	ງວາຍທີ່
full (after eating)	ອິມ	ປະໄຊ
delicious / tasty	ອວ່ອຍ	ແອ້ນ
meal (a)	ມື້ອາຫາຣ	ອະເວັບ ເພີ່ນ
prepare a meal	ທຳອາຫາຣໃຫ້ກິນ	ຕະ ອະເວັບ ອອນ ຈາ
hungry	ທິວ	ມະຄູ່ຢາຍຫຸ້ມ
famine	ອດອຍກາ / ທິວໂຫຍ / ໜາດແຄລນ	ແອວທີ່ ມະຄູ່ວາຍທີ່
boiled rice	ຂ້າວຕົ້ມ	ດອຍ ແຕິມ
bread	ຂ້າວຈີ່ / ຂົມປັ້ງ	ດອຍ ແປ່ງ
eat (a meal)	ທານຂ້າວ	ຈາ ດອຍ
sip	ຈົບ	ແຈ້ບໍ່ ຖ້າ
taste / sample	ໜຶມດູ	ຈົມ
garbage	ເກີຍອາຫາຣ	ເຊັດ ອະເວັບ
mouldy	ຫຼັນຮາ	ມະວຸຍຫຸ້ມ
fresh (as for food)	ສັດ	ຕະໄໝ
unripe / raw	ໄມ່ສຸກ	ເກລາ
ripe / cooked	ສຸກ	ຈິນ

B. Preparation / Cooking /
Serving

roast (to)	ຍ່າງ	ອັງ
cook rice	ຖຸງຂ້າວ	ອົອງ ດອຍ
cook by putting in a piece of bamboo	ຂ້າວຫລາມ	ດອຍ ຫູນ
roast / make well-done on a small fire	ຈີ່	ໂມ້ຍ
roast / make well-done on a big fire	ເພາ	ໂມ້ຍ
pound rice	ຕໍ່ຂ້າວ	ອະກົງຍ ທຽວ
winnow rice	ຝັດຂ້າວ	ອະຫຼຸມ ທຽວ
basket for winnowing rice	ກະດັ່ງຝັດຂ້າວ	ຕະວົງ
package	ຫ່ວ	ຫ່ວມ

boil (food)	ต้ม	เติม
make well-done (of fish or meat) by making very small pieces	ป่น /	ตะ เจา
curry (to)	แกง	ตะค่อท์
fry (to)	ผัดทอด	ทวัด
peel (fruit)	แกะเปลือก / ปอกเปลือก	แกะ น๊เตาะ
slice	ตัดเป็นชิ้น	กือย บัน แพน
grind	บด / ป่น	อะกือย อ่อน มุน
soak	แช่น้ำ	อะเย็น డេកូទៅ
stir	กวนให้เข้ากัน	កະវាន មុដ មនេយ
mix together	ผสม	ប្រជិម
serve food	ยกข้าว	ឧបយុខ គុយ

C. Ingredients / Flavors

flavor	รสชาต	លីគុត
salty	เค็ม	កោម
good smelling	หอม	ផរម
bland / flat	รสอ่อนๆ	នំពីឃុច
bitter	មាំងិន	នំពង
spice	เครื่องปรุงรส	នោ តោះ
salt	เกลือ	ដោយ
red pepper	พริก	ពីោយ
sour	ប្រើយា	ក្រួយ
sweet	หวาน	សីយាម
spoiled	ເតីរសាខាត	នំមោះ
sugar	ដោតាល	ដោ ពាន
honey	ដោដែង	ណេកូទៅ គីយុន

D. Kitchen Utensils

roasting stick	เหล็กย่าง / ไม้ย่าง	ឧបគាយ នង
piece of bamboo (used to boil rice)	กระบอกไม้ไผ់	ឧបតាម ធមលីន
mortar	ครก	ពະប៉ោន
pestle	ไม้ตีพริก	នំពី
knife	มีด	ឧបុរី
dull knife	មិចុរៈ	ឧបុរី ពេក
sharp knife	មិចແឡំ	ឧបុរី ឡេម
sharpen a knife	หរៀបឱក	ឧបេដ ឧបុរី

charcoal

ถ่าน

ทาน

X HOUSING**A. General / Parts**

house	บ้าน	дан
village	หมู่บ้าน	วีน
family	ครอบครัว	ດង ចូរ
door	ประตู	ປ័ត្តុ
window	หน้าต่าง	ປង នេះពាង
roof	หลังคา	បំលូន ណា
wall of house	ฝาบ้าน	ឧបតិំ ណា
room	ห้อง	កាលុង
building	ตึกอาคาร	ទង តីក
stable	คอก	គារី
jail	คุก	កុក
storage barn (for rice)	สาน	តោ
build (a house)	สร้าง	ពະ
owner	เจ้าของ	ជំជាន់

B. Contents (in and around)

things (general)	สิ่งของ	គ្រឿង
bo	Xពីប	ឯធម៌
coffin	ໂលងគុប	ការស្រែប
earthen jar	ໄន	ផែិម
rope	ខេះក	នៅូខ
knife (large)	ដ្ឋានតឹតិ	ព្រឹយា
sword	គាប	គាហ
shoulder bag	កុងយោះ	ការកុង ពើយា
flashlight	ឲ្យជាយ	ឯុយ ឲ្យ ជាយ
fan	ឲ្យដែក	មេដីក
mat	តីវ៉ា	ធម៌ពិយាយ ធម៌នេ
woven rice basket (of k.o. papyrus)	កាលំងខ្សោ	សំគាល់ ទុយ
platform / throne	លើបីយ / ម៉ាណមាតា	តីយាន កេីយ
lock (a)	កុញ្ញឈោ	ការលេខ
floor	ផែន	ពីន
porch	រាប់បីយ	លាប់បីយ

stairway / ladder	บันได	น้ำทาง
shelf	ชั้น	ชั้น
garden	สวน	สวน
bedroom	ห้องนอน	กล่อง เปะ
mosquito net	มุ้ง	มุ้ง
sweep	กวาด	บุยย
bucket	ถังน้ำ	คู่ డេខី
sack	กระสอบ	កະបោ

XI CLOTHING

A. General

clothing	ผ้าขาวม้า / เสื้อผ้า	อะໄរ់ ធម្រ
loincloth	ผ้าขาวม้า	ពេវ តាលិ
old cloth (normally used for children or baby)	ผ้าอ้อม / ผ้าเชซ	อะໄរ់
cloth (long and large) worn by men	ผ้านូង	ឃែល
skirt	ผ้าထុង	ខែន
blouse / shirt	សៀវា	ធម្រលេ
shoes / sandals	รองเท้า	កើប
take off (clothes / necklace / etc.)	ចាត់ / ឃក	គាត
tom / wom out	ឈាត	ឧចិតុឃ
rip / tear	ឯក	ឯក ធម្រ
dress (to)	ແຕងទាំង	ខិប
wear (lower garment)	ឃុំ	ធម្ភាយ
wear (upper garment)	ឈុំ	ជាម
wear (on feet or head)	ស្មាម	ខិប
tight	កំបុង	ពេទោ កំិម
loose	អត្ថាម	ដុំត ឥវា

B. Materials / Sewing

material (cloth)	ផោ	อะໄរ់
sew	យើរប	ិឃ
needle	ខិំម	នំខិន
patch	ប៉ាប	តាប
thread	តាម	និច បរិយាយ
scissors	ករុវិករ	កាបិត
button	ករណុណុ	មេពិង

launder	ซักผ้า	ພວອ
expose to dry	ตาก	ທີ່ຢາງ

XII LIVELIHOOD**A. General**

salary / remuneration	ค่าจ้าง	ປະ ກະໄຊ
work / do	ทำ	ຕະ
work	การงาน	ລະນະ
livelihood	การครองชีพ	ຕະ ເກີຍະ ຕະ ລະນະ
earn a living	ทำมาหากิน	ອະຈ່າຍຫຼື ຈາ
use	ໃຊ້	ໃຊ່
repair	ซ่อมแซม	ອະທິກ
unoccupied / free	ว่าง	ມືယາດ
skillful	ເກົ່າ	ຈິ່ຍາງ
examine / inspect	ตรวจ	ໜະເລະ
hire	จ้าง	ຈາງ
build	สร้าง	ຕະ
made of/with	ทำด้วย	ຕະ ພຶນ

B. Farming

agriculture	การเกษตร	ຈົບຍີ ເຄື່ອງ ຈາ
crops	พืช	ບັດ ນາຍ
meadow / field	ทุ่ง	ທອນ
rice paddy	นา	ນີຍາ
fields	ໄວ່	ໄກ
watch / look after	เฝ้า	ເກີຍະ
take care of	ดูแลรักษา	ໜະເລະ ນູ້ງ
clear (fields)	จัดจອນ	ຈົວງ
clear (by cutting down all the trees)	ถางถาง	ອະຕານ
bum	ແກ້ໄໝ	ຈົວງ
clean up fields	รื้อ	ນໍຕານ
plant (to)	ปลูก	ຈົບຍີ
plant (with stick)	ปัก	ອະແຈດ
water (to)	รดน้ำ	ອະລົອງ ແຄວ່ນ
dig	ขุด	ພື້ນ
cut / pull (grass)	ตัด / ດອນຫຼັກ	ລົອກ ບັດ
hoe	ຈອບ	ຈົວກ

shout and chase animals from field	ตะโกนไล่	ឧបតុយធយ
rice seeds	មេត្តដីជាច្រ	កាលូង នោ
base / stem of rice plants	តុនខាង	ក័ណ ទរុ
not full rice	ខាងតុលីប	កាលូង ឧបចា
transplant (rice)	ដែកចា	តា
garden (small or large)	សាន	ទាន
pick (fruit / vegetables)	កែប	តិចូយិទ
harvest rice	កែបកើយា	វិទ
raise (animals)	ឡើយ	តិះយ
drill / make a hole	តោះ / ធាំងបៀនុ	តະ ឱិងុង
feeding trough	រាយខាងអូ	ពະលុក
		ឧបតុធនឹង

C. Hunting / Fishing

shoot	ឃុង	ប៉ែន
hunt	តាមតាត់រៀ	ແមេូទ ប៉ែន
kill	ជាត់	ឧបតុធនឹង
(to) fish with a net woven of bamboo	ឱោនប្រាប់	ឧបតុយធយ
conical fishing basket	សុវិ	ឧបនាក
dipnet	សេចុង	ឧបតុយធយ ធម៌បុង
fishnet	ແហ	មេនិង
seine net	អាន	មវាង
hook	បេក	តាមឈឺ
cave / den	ភ័ក	គីរី
fishtrap (large)	លូបឱកប្រាប់	ជារាក
gun	បៀន	ឧបតុធនឹង

D. Woodwork / Tools

equipment	គ្រឿងអីអូ	គ្រឿង
tool	គ្រឿងឱ្យ / វិធីឱ្យ	គ្រឿង
chain	ឬច	ឬច ឬច
pliers	គិម	គិម
screwdriver	ឱិកគង	ឱិក គង
knife	ដីតុ	ឧបតុ
hammer	គោន	គោន
file (the tool)	តោំបែ	តោំបែ
nail	តោប្បុ	តោប្បុ

sandpaper	กระดาษทราย	ກະດາດ ຈວຍ
rope	เชือก	ນິ້ງ
wire	ลวด	ຕາກ ລາດ
nut (as in nut & bolt)	เป็นเกลียว	ບັນ ເກີຍາ
screw / bolt	สลักเกลียว	ຮະລັກ ເກີຍາ
whetstone	หินลับมีด	ຕະມາ ອະແຈ
sharpen (a blade)	ลับ	ອະແຈ
split	ผ่า	ປລັບ
fell trees	ໂຄ່ນຕັ້ນໄຟ	ໄຟ່ທ
good / hard wood	ໄນ້ແຮັງ	ອະລາວ ເລັງ
axe	斧	ອະແຈັດ

E. Other Crafts

weave	สาน	ຕານ
blacksmith	ช่างเหล็ก	ຈຶ່ງ ຕາກ
silversmith	ช่างเงิน	ຈຶ່ງ ປະ
goldsmith	ช่างทอง	ຈຶ່ງ ແຍ
repairman	ຜູ້ซ่อมแซม	ຈຶ່ງ ອະທິກ
maid / servant	คนໃຫ້	ກວຍ ໄກ
cook (a)	แม่ครัว	ກວຍ ຕະ ຈາ
guard / watchman	ຍາມເຜົ່າ	ກວຍ ເກີຍະ
beggar	คนขอทาน	ກວຍ ອະຈາຍຫຼື ແຊກ
prostitute	โสเภณີ	ມໍພະ ຈາງ
thief	ชົມຍ	ກວຍ ທ່ວຍຫຼື
doctor	นายแพทย์	ອະນຸາ ມອ
nurse	นางพยาบาล	ນີ້ຢາງ ມອ
fortune teller	หมอดู	ອະມື່ນ
policeman	ตำรวจน	ตำรวດ
soldier	ทหาร	ຕະຫຍານ

F. Commerce

buy	ซื้อ	ແຈ້ງ
sell	ขาย	ເຈະ
borrow	ยืม	ມື້ຢານ
money	เงิน	ປະ
customer / buyer	ลูกค้า	ກວຍ ແຈ້ງ
seller / merchant	พ่อค้า	ກວຍ ເຈະ

price / cost	ราคา	ລະຄືຢາ
pay back / return	คืน	ອະແລີບ
replace / pay back	ตอบแทน	ກຸລັຍ
owe / be in debt	ເປັນທີ່	ບັນ ຖ່ງ
expensive	ແພັງ	ເພັງ
cheap	ຖຸກ	ແຕອ ເພັງ
free	ພໍຣີ	ອອນ ມືຢາດ
rich	ຮ່າງວາຍ	ຫຼກ ນິຕືນ
poor	ຍາກຈຸນ	ຫຼູ້ຍ ກະດືດ
pay out / spend	ຄວາມໂກຮ	ເຢອະ ລືຍາຍ

XIII SOCIETY**A. People**

person / individual	คน	ກວຍ
villagers	ຄົນໃນທຸກບ້ານ	ກວຍ ນຶ່ງ ວິນ
people / populace	ປະຊາຊານ	ກວຍ ທໍາມະດາ
young / unmarried man	ເປັນທຸກໆ	ກວຍ ບາວ
young / unmarried girl	ເປັນສາວ	ມະແຜນ ກະມູນ
youths	ທຸກໆສາວາ	ຈະມືຢາງ ມະແຜນ ນມ
orphan	ກຳພັກພ້ອແມ່	ກອຸນ ກະມູຍົກ
boss	ຫັວທັກ	ກວຍ ທັດ
important man / rich man	ພ່ອພຸງາ	ມໍພ່ວາ ພະນູາ
slave	ເປັນທາສ	ຫຼຸນ
humanity	ມຸນໜີ	ກວຍ ແອັດ ນຶ່ງ ຖຸແຕະ
friend	ເພື່ອນ	ເຢາ
close friend	ເພື່ອນສົນດີ	ເຢາ ອະເຍາະ ມະແນຍ
neighbors	ເພື່ອນບ້ານ	ເຢາ ນຶ່ງ ວິນ
sweetheart	ແພັນ	ຈຳພ້ວະ

B. Marriage

bridegroom	ເຈົ້າປ່າວ	ອະນາ ບາວ
bride	ເຈົ້າສາວ	ອະນາ ກະມູນ
wife	ເມືຍ	ອະຍະ
husband	ຜ້າ	ອະຈາວຍຍ
have a family	ສ້າງຮູນແນໃນຄວບຄວາ	ຕະ ດະ ຕະ ຫຼຸ
take a wife	ເຂົ້າປ່ົນກາຮຽນ	ອືດ ຕະ ອະຍະ
get married	ແຕ່ງງານ	ຈາ ດອງ

look for a wife	หาภรรยา	อะจ่าวาย์ท อะย়ে
engaged couple	คู่หมั้น	เจ়ে 耶ও োদ
single (be)	โสด	ແຕວ ບິນ ອືດ ອະຍ່
divorce	หย่าร้าง	ຕັຍ ມະນາຍ
separate	แยกกัน	ແປະ ມະນາຍ

C. Family

family	ครอบครัว	ດ ຫ
family members	คนในครอบครัว	ກາຍ ແອັດ ້ົງ ດ
continue (family line)	สืบวงศ์ตระกูล	ຫົບ ມູນ ຫົບ ມັງ
relatives	พี่น้องสายเลือดเดียวกัน	ແຊມ ອາຍ ແຊມ ແອຍ
lineage / descendants	วงศ์ตระกูล / เสือสาย	ຈຸມ ເຈືອ
father	พ่อ	ນໍ່ພ່ວ
mother	แม่	ນໍ່ເພໍ
baby	เด็ก	ອະແນນ
child / offspring	ลูก	ກອນ
first child	ลูกคนแรก	ກອນ ຄັ້ນ
child(ren) following the firstborn	ลูกคนที่สอง	ກອນ ນໍ່ຖຸນ
son	ลูกชาย	ກອນ ຈະມີຍ
teenager	คนอุ่นหนุ่มสาว	ຈຸ່ມ ກະມູນ ບາວ
daughter	ลูกสาว	ກອນ ມະແຊມ
older sister	พี่สาว	ແອຍ
younger sibling	น้อง	ແຊມ
older male sibling	พี่ชาย	ອາຍ
siblings	พี่น้อง	ແຊມ ອາຍ
uncle (brother of father or mother)	ลุง	ນໍ່ໄລຍ
aunt (father or mother's older sister)	ป้า	ນໍ່ໄລຍ
father's younger female sibling	อาผู้หญิง	อะວີຢາ
father's younger male sibling	อาผู้ชาย	อะນູ
mother's younger female sibling	น่าผู้หญิง	อะວີຢາ
mother's younger male sibling	น่าผู้ชาย	อะນູ
grandmother (maternal)	แม่ยาย	ນໍ່ເພໍ ເທາ
grandfather (maternal)	พ่อตา	ນໍ່ພ່ວ ເທາ
grandmother (paternal)	ย่า	ອອຸທ ມະແຊມ
grandfather (paternal)	ปู่	ອອຸທ ຈະມີຢາງ

great grandparent (either side)	ปู่ทวด	ອອុំទ ុយ
grandchild	หลาน	តោ
grandson	หลานชาย	តោ ធម្មីយា
granddaughter	หลานสาว	តោ មະឆេម
grandchildren / posterity / offspring	ลูกหลาน	កាយន តោ
ancestors / forefathers	บรรพบุรุษ	ជុំ តីវ
daughter-in-law	គុកស់ន្តី	កាយន ឧប់គី
sister-in-law	នង់ស់ន្តី / ពិស់ន្តី	ផែម ឧប់គី / អើយ ឧប់គី
mother-in-law (for a male)	ແមីយាយ	មំដែល ពោ
mother-in-law (for a female)	យ៉ា	មំដែល អូទ
father-in-law (for a male)	ពោតា	មំដែល ពោ
father-in-law (for a female)	ពោបុរី	មំដែល អូច
son-in-law	គុកមីយ	ឱក
brother-in-law (for older sister's husband)	ពិមីយ	ឧប់គី
brother-in-law (for younger sister's husband)	នង់មីយ	ឧបី

D. Names / Terms of Address

name	ឈឺ	លេមីឃ
I / me (1st p. sing.)	ធម្ម / ធម្មា	គី
we / us (inclusive)	នរារ៉ាវាំកំបៅខោ	ជុំ ឱ
we (exclusive)	នរា (ឬនរារ៉ាវាំកំបៅខោ)	---
you (2nd p. sing.)	គុណ	ឬ
you (2nd p. plural)	ព្យាកខោ	ជុំ ឧបីយី
he / she / it / etc. (3rd p. sing.)	ខោ / ទាន់ / ម៉ោន	ឃោន
they two	ខោសំគាល់	ឧប់តី បាន
they / them / their (3rd p. plural)	ព្យាកខោ	ឧប់តី
each	តំងក់	---
self	តោវេង	គី បីម
dear / dearest	កិរកាំង	នានា ឧប់យោះ
young man or woman	ឃុំ	ឃុំ

E. Social Interaction / Status

ethnic minorities	ជនក្នុងនៅយូ	កាយ ឃីយេ ន
owner (animals / things)	តោខុំង	ឯតោ

ruler (a person)	ผู้ปกครอง	ກວຍ ຊດ
headman / leader	ผู้นำ	ກວຍ ຊດ
friends	เพื่อนๆ	ເຢາ
big (in sense of authority)	ผู้มีอำนาจ	ກວຍ ຜູດ
guest	แขก	ຕະມອຍ
widow / divorced woman	หญิงม่าย	ນໍ່ເພື່ອ ກະມາຍ
slave	ทาลີ້້າ	ຫຼຸນ
servant	คนรับใช้	ກວຍ ຕະ ເວິຍະ ນຶ່ງ
thief	ຂໍໂມຍ	ກວຍ ທ່າວັດ
bad person	คนໄຟເດືອ / ຂ້າ	ກວຍ ແຕວ ອອ
rich	富有	ກວຍ ຊກ
poor	ยากจน	ກວຍ ກະດືດ
help	ช่วย	ຈະຍ
look after	รักษา	ເກີຍ
leave behind	ทิ้งໄວ	ຕ້ຍ ອະດອກ
well-known	ມີຮ່ວມເລື່ອງ	---
honour	เกียรติ	ກວຍ ປູວັງ
visit	เยາມ	ບູນາມ
encounter / meet / see / find	ເຜື້ອງຫຼັກ	ລະມົອງ
come / go toward	มาทาง	ແກ່ວົ້ນ ເຈະ
invite	ເຫີນ	ເສື່ນ
take / lead	ຫານ / ພາ	ອະດີນ ແປ່ອທີ
make a date	นัดกัน	ນັດ ມະນະຍ
wait	ຄອຍທ່າ	ອະຫັນ
in agreement with	ຍິນດີດ້ວຍ	ພຣວມ
bother	ຮຽກງານ / ກວນໃຈ	ຕະລູ
forbid	ห้าม	ຈອຍ ຕະ
honour	ນັບຖືອ	ນັບ ທືອ
insult	ສາປະເໜ	ເຈ່
pick someone up	ຮັບ	ແປ່ອທີ ລັບ
contact / get in touch with	ຕິດຕ່ອ	ເຕີດ ຕອ
introduce	ແນ່ນໍາ	ອອນ ດັ່ງ ມະນະຍ
avoid	หลຶກເວັນ / ຍັກເວັນ	ແວ້ຍ ດີ
despise	ດູດູກ / ໝ່ຍິນທ່າຍາມ	ເວາ ເສີຍນ ຂ້າຍ
play	ເລັ່ນ	ເລອ

lose	ເລື່ຍ	ພຶດ
win	ໄດ້ຫຍ່ານ	ເພີ່ມ
meeting (a)	ປະກຸມ	ໂຮມ ມະແນຍ
responsible for	ຮັບຜິດຂອບ	ລັບ ພຶດ ຂອບ
reconcile	ຄືນດີ	ແລິນ ອອຸ ມະແນຍ
evacuate / emigrate	ອພຍັກ	ແປວົດ ແອັດ ກະນອຊ
go here and there	ເຫຼື່ຍາ	ແປວົດ ເຈົະ ໃນ ເຈົະ ຄູ່

F. Government / Organisations

rule over	ປັກຄອງ	ນາວ ຜັດ
prison	ຄຸກ / ທ້ອນໜັກ	ຄຸກ
village headman	ຜູ້ເກົ່າຫຼຸ່ມນ້ຳນານ	ນໍ່ພ່ວາ ບານ
king	ກະຊຕຣີຢ	ເຈົາ ຫົວິດ
demand payment	ທ່າງຄາມ	ແຫ່ວົດ ອະເນີຍ
sin	ຄວາມພິດປານ	ຕະ ໂລຍຊ
descendants	ເຫຼື້ອສາຍ / ຕະກູລ	ຈຸມ ເຈືວ
tribe	ໜັນແກ່	ເພາ ພັນ
Ta-uaih people	ຄົນຕາໂລ້ຍ	ເພາ ຕະອອຍ໌.
judge (a)	ຜູ້ພິພາກຫາ	ກວຍ ປາຍ ໂລຍຊ ປາຍ ຄວັນ
punishment	ການກຳໂທ່ານ	ລັບ ໂກ່ດ
pardon / forgive	ອກຍ້າໂທ່ານ	ໜູ້ອກ ໂກ່ດ
government	ຮັບປາລ	ລັດ ທະບານ

G. Military

defend / protect / fight	ປັ້ງກັນ	ລະວັງ ອະດວກ
soldiers	ທ່ານ	ຕະຍານ
shoot	ຍິນ	ບັນ
kill	ສ່າ	ອະຈິດ
enemy	ຄັຕຽງ	ໜະຕູ
gun	ປິນ	ຈະນີຍາດ
crossbow	ຄວໂນຮານ	ຕະເມືຍ
arrow	ຈຸກຄຣ	ກອນ ຈະວັບ
spear	ທອກ	ຍອກ
lose	ເລື່ຍໄປ	ພຶດ ເລ່ວ
win (cause to lose)	ໜະ	ເພີ່ມ
bomb	ກັບປະເປີດ / ລູກຮະເປີດ	ກອນ ລະເປີດ

XIV RELIGION, ARTS, CUSTOMS

A. Religion

religion	ศาสนา	ชาดชະนา
ceremony / custom	ประเพณี	รຶດ ຄ່າວງ
bless	อวยพร	ອອນ ພອນ
offering / gift (as given in a wat)	เครื่องสังเวย	ເຄື່ອງ ຈະນາ
curse	ແಚ່ງດໍາ	ກະຕົວຍ ເຈ
make merit	ทำบุญ	ຕະ ບນ
replace / take someone's place	ແທນ	ເຫັນ
deliver	ສົ່ງໄໝ	ລະເວຍ ອອນ
release / setting free	ปล่อยตัวให้เป็นอิสระ	ປະຕັບ
spirit (not human)	ຜີ	ຢືຍາງ
satan	ຜົປົກຈ	ຢືຍາງ ຄວ່າງ
evil spirits inhabiting people	ຜົປົກຈທີ່ເຂົ້າລິ້ນຄົນ	ຢືຍາງ ຕະ
sorcerer	ໜມອີ່ງ	ມອຸ ກະມູຍ໌
human spirit	ຈີຕ / ວິນຸງຢານ	ລະເວີຍ
praise / extol	ສຽວເຮົຽນ	ຍູວາງ
celebrate	ฉລອງ	ຊະລອງ ມະເນຍ
taboo	ຕ້ອງທ້າມ	ແຕອ ອອນ ຕະ
offense / fault	ຄວາມພິດ	ອັນ ໂລຍຍ
believe / profess / follow	ັນເຖືອ	ນັບ ທືອ / ອະດິນ ແອນ
preach	ເທັກນາ	ອະເຕັງ ອອນ ຕະມົງ
pray	ອົນື້ຈູານ	ອະທີ ທານ
prostrate / worship	ກරາບໃຫວ້ນບົ້ອ	ແນີບ
God / Lord	ພຣະເຈົ້າ	ຢືຍາງ ແຕງ
angel	ເຫວັດ	ຢືຍາງ ແຕງ ແກ່ອ້ວໍ
Bible / religious book (any religion)	ພຣະກັມເກົ່າ	ປຶງ ຢືຍາງ ແຕງ
wedding feast	ກາຣເລີ້ນໃນການສມਰສ	ແກ່ອ້ວໍ ຈາ ດອັງ
funeral	ກາຣັງຄພ	ທຶນ

B. Arts

music	ดนตรี	ດນ ຕີ
dance	ພ້ອນ / ຮ້າ	ພ່ວນ / ຊະໄດຍ
sing	ร้องเพลง	ລູນ ເພງ
drum	ກລອງ	ຈັງເຄືນ

gong	ฆ้อง	គោង
stringed instrument	គ្រឿងគនទីរីសាយ	ការតាំង បី
flute	ខ្សែ	គុយ / បី
necklace	ស្រែយគុល	ជាយ ចូយ
ring	ខេវា	ជម្លេដ
wristlet	ការវិខ័សម៉ែ	កំឡុង
earrings	តាត់រូ	តាត់

XV DESCRIPTIVES

A. Numbers

number	តាមលេខ	លេខ
count	នับ	នំប
zero / nothing	លេខូនីឃុំ	ូនី
half	គ្រឿង	គេង
one	ឈឺង	មាយ
two	សែង	បា
three	សាម	ឬ
four	សី	ពូន
five	ហោ	ថែង
six	ហក	ចាប់ដែង
seven	លើគ	ចាប់ផ្តើម
eight	បេដ	ចាប់ភាពនៅ
nine	កោះ	ចាប់ភៀនី
ten	សិប	មាយ ីជិត
eleven	សិបអេគ្រ	មាយ ីជិត លម្មាយ
twelve	សិបសែង	មាយ ីជិត លបា
thirteen	សិបសាម	មាយ ីជិត លីប៊ី
fourteen	សិបសី	មាយ ីជិត លពូន
fifteen	សិបហោ	មាយ ីជិត លថែង
twenty	ឲ្យសិប	បា ីជិត
twentyone	ឲ្យសិបអេគ្រ	បា ីជិត លម្មាយ
thirtythree	សាមសិបសាម	ឬ ីជិត លីប៊ី
one hundred	ឈឺងវិគីយ	មាយ រាយ
two thousand	សែងពុន	បា ពុន
first	គ្រឿងរោក	តាំបៀដ
second	គ្រឿងទីសែង	ពីីវ បា

third	ครั้งที่สาม	ເທື່ອ ໄປ
fourth	ครั้งที่ສີ່	ເທື່ອ ໂປນ
equal / same (amount)	ເທົກນ / ພອງກັນ	ທ່ວາ ມະແຍ
more than	ມາກກວ່າ	ຈະອຸຍ ລື່ນ
left over	ເຫຼືອ	ແກ້ຍ
many / much	ຫລາຍ	ຈະອຸຍ
few	ນິດທິນ່ອຍ	ເບື່ອຍະ
all-gone / all	ທົມດ	ແກູະ
all together	ທັງທົມດ	ແກູະ ມະຫີ
each	ທຸກອ່າງ / ແຕ່ລະອ່າງ	ຄຸ່ງ ແນວ
full	ເຕັມ	ພັ້ນ
too much	ມາກ / ມາກມາຍ	ຈະອຸຍ ອະເລອ
part / fraction	ສ່ວນ	ຈະອຸຍ ທວນ
subtract	ລົບອອກ	ລຶບ ອະລົບອຸຍ
add	ຮ່າມ	ຕະລອມ
multiply	ຄູນ	ຄູນ
divide	ທາງ	ຕຳແປ
increase	ເພີ່ມຂຶ້ນ	ຕະ ອະຈອນ
decrease	ລົດລົງ	ຕະ ອະແໜງ
approximately	ປະປາດນ	ພອດີ
more / again / another	ອີກ	ແອນ
exceed	ເກີນ	ແກ້ຍ
spare / extra / replacement	ອະໄຫລ	ເຄົ່ງ ອະໄລ
lack	ขาด	ແຕອ ບື່ນ
not including	ໄຟ່ໜັນ	ແຕອ ນັບ
include	ອູ່ດ້ວຍ	ໂຮມ ມະແຍ
plenty / a lot	ເຢຍະແຍະ	ແກ້ຍ ຈະອຸຍ
enough	ພອແລ້ວ	ພ່ວ່າ ເຈື່ອ
little (a)	ນິດທິນ່ອຍ	ເບື່ອຍະ ເບື່ອຍະ
most / extremely	ທີ່ສຸດ	ອອຸ ກວາ ກະນົວອຸຍ
any (of many)	ອັນໄທນນັ້ນ	ແນວ ແລະ
various	ຕ່າງໆ	ມໍພາ ແຍາ
special / especially	ພິເສດ	ລື່ນ ແຍາ
per person	ຕ່ອອກນ	ຕອ ມະຈະ
single / only one	ເດືອງກາ	ມະນຳ

B. Demonstrative / Placement

this / these	นี่	นี่
that / those	นั้น	งคุย
here	ที่นี่	แอ๊ด ไน
there	ที่นั่น	แอ๊ด นี คุย
over there (farther)	ที่โน้น	แอ๊ด ແປວົດ ຕີຍ
on / up	อยู่ที่สูง	แอ๊ด ອະໂຢາ
down	อยู่ที่ต่ำ	แอ๊ด ຈັກຍ
from	จาก	ແຕ
in / inside	อยู่ข้างใน	ກາລອງ
outside	ข้างนอก	ເອົດ ນວາໜໍ
on top of (sth.)	ข้างบน	ເປິ່ນ
above	บน	ເປິ່ນ
under	ข้างใต้ / ข้างล่าง	ອະນາ ພື້ນ
back / behind (of a person)	ด้านหลัง	ອະນາ ຈົກອງ
between / among	ระหว่าง	ອະພື້ນ
center / middle / half	กลางครึ่ງ	ແຄິງ
beside	ข้างๆ	ຈັກຍ
by	โดย	ໂດຍ
nearby / adjoining	ใกล้เดียง	ແລະ ອະແລະ
close by	ใกล້າ	ແລະ ທ່າ
far	ไกล	ເຢິ່ງ
distantly	ห่างๆ	ນໍຕາງ
crowded (for people)	มากๆ	ຄລິ້ງ
everywhere / all over	ทุกแห่ง	ທ່ວາ ແຜະ
end	ปลาย	ໜົດ ເລ່ວ
front	หน้า	ໝາງ
right (side)	ขวา	ອະທຳ
left (side)	ซ้าย	ອະເວນ
place	ที่	ບອນ
with	ด้วย	ນຶ່ງ
at / be at	อยู่	ເອົດ
opposite	ตรงข้าม	ເຈິ້ງ ມະນາຍ
diagonally opposite	ເຢືອງ	ຈັກຍ ໄນ ຈັກຍ ຈັກຍ
beginning	เริ่มต้น	ຈັກອ ຕະ

fork (as in a road)	แยก	อะนา ແເຣັດ
four-cornered intersection	ສື່ແຍກ	ໂປນ ລະເວີບ
other	ອື່ນ	ກະໜົວຍຸ
throughout	ຕລອດ	ຜົ່ນ

C. Similarity / Weights /**Speed**

like / same	เหมือน / ແມ່ນກັນ	ຄົວ ມະນະຍ
as before / as of old	ເໝື່ອແກ່	ຄົວ ເທິຍະ
other / different	ອື່ນ / ຕ່າງໆ / ຕ່າງກັນ	ມຳພາ ມະນະຍ
normal / ordinary	ຫຼຽມດາ	ທຳມະດາ
heavy	ຫັກ	ນັແຕິງ
light (in weight)	ເບາ	ງັແຄນ
length / distance	ຄວາມໄກລ	อะນາ ກະທີ
measure	ວັດ	ທີຢາທ
forearm / cubit	ສອກທີ່ (ປະມານ 40 ຊ.ມ)	ມາຍ ຄັດ
fast	ເງົາ	ໄຟ
slow	ຫຼ້າ	ງົກເຄີ່ງ

D. Size / Shape / Colour

size	ຂະໜາດ	ຄະໜາດ
big / large	ໃຫຍ່	ພູດ
small / little	ເລັກໆ	ກີຍໍາ
long	ຍາວ	ກະທີ
high / tall	ສູງ	ອະໂຍກ
breadth / width	ກວາງ	ລະວາ
short	ສັ້ນໄປ	ງັແກີຍ
thick	ຫັກ	ກະເບັນ
thin	ບາງ	ກະດາ
narrow	ແຄນ	ຮວມ
deep (of water)	ລຶກ	ນ່ຳຕູງ
low	ຕຳ	ງັແກີຍ
shape / form	ຮູບປ່າງ	ຮູບ
rectangular	ສື່ເລື່ອມຍາວ	ໂປນ ເລື່ອມ ກະທີ
square (a)	ສື່ເລື່ອມຈັດຮັບ	ໂປນ ເລື່ອມ ມານ
triangle	ຮູບສາມເລື່ອມ	ໄປ ເລື່ອມ
straight	ສື່ອຕຽງ	ຈະນັງ

crooked / bent	คดงอ	គោក
uneven (as a road)	ไม่เรียบ	ឧបនាពេទិន្នន័យ
round	กลม	រាលិម
flat	แบน	ប្រហែល
smooth	เรียบ	ឱ្យឃាត
fat (in size)	อ้วน	ឧបាទុន
thin (in size)	ผอม	ឧបុយ្ញា
short (height)	เตี้ย	ក្រោមពេលវេលា
hollow	เม็นโพรง	តាំងដែង
color	สี	ទីន្មូន
black	ดำ	ក្បាហុម / នៅលើ
red	แดง	ការចោរ
white	ขาว	ការអូក
green	เขียว	តីរីយា
yellow	เหลือง	ឧបីរីយាតិ
brown	สีน้ำตาล	ជាន់

E. Miscellaneous

dry	แห้ง	ជាមួយ
nearly dried	แห้งណិតណ៍	យេរោច ជាមួយ
new (of things)	ใหม่	ថ្មី
old (of things)	เก่า	ពីរិយាជី
empty	ว่างเปล่า	ពេទិន្នន័យ បីន នៅក្នុង
dirty	សកម្មភាព	ឧបក្ស័រ
clean	สะอาด / ղាន់ឱ្យឃាត	បានឱ្យឃាត ឱ្យឃាត
messy / overgrown	រក្សុងរំខាន់	ធ្វើឯក
sharp	คม	ប្រាក់
not sharp (blade)	មិនចាត់ / មិនកំណត់	គុយ
pointed	แหลม	លេអ្ន
not pointed	ឬ / មិនមែន	ឬ
hot	ร้อน	ការចោរ
cold	เย็น	ឱ្យឃាត
cold (feel)	หนาว	ជាមួយ
shady	ทึរំម	ឱ្យឃាត
brilliant / brightness	สว่างល្អ	លើឃើម
hard	แข็ง	លេង

soft / tender	อ่อนแอก	ละมุน
broken	แตก	ปลั๊ก
durable / lasting	ทน	ทน
slippery	ลื่น	ชล้ายห์
spoiled / out of order	เสีย	เชีย เจ้อ
neat / in good order	เรียบร้อย	ไม่ห์ ออ
tight	คับ	เตอ แค้ม
loose	หลวม	ชล็อง

XVI GRAMMATICAL PARTICLES

A. CLassifiers

for people	คน	นะ
for pieces of meat	ชิ้น	กก
for boats / bridges	รำ	ล้ำ
for fruit (mango / pineapple) and very large things	ลูก	ปะไล
for trees	ต้น	คัน
for rivers	สายน้ำ / แม่น้ำ	ตูม
for knives	เล่ม	ล้ำ
for leaves / pieces of paper	ใบ	ลี่ย่าง
for blouses / shirts	ผืน	พีน
for pods (peas / peanuts / etc.)	ผัก	พัก
for root vegetables	หัวมัน (ฯลฯ)	ແບ່ວ ພຣອງ
for sections (garlic / orange / etc.)	กลีบ	ກືບ
for lumps / soap / rocks / batteries / etc.	ก้อน	ກກ
for bodies / animals / chairs / clothing	ตัว	ກະຕອ
for packages	ห่อ	ຕຳພໍວມ
for varieties / kinds / sorts	อย่าง	ຢາງ
for blankets / sheets / curtains / rugs / rags	ผืน	พິນ
for books / notebooks	เล่ม	ປິງ
for string / hair	เส้น	ແຫັນ
for rolls of film / toilet paper / etc.	ม้วน	ມວນ
for rows (as slices of bread)	ແກ	ແກວ
for houses	หลัง	ລັງ
for vehicles	คัน	ຄັນ

for tubes / bulbs

หลอด

ລອດ

for sand / grains / kernels /
pills

เมล็ด

ກລົງ

B. Preverbals

not

ไม่

ແຕວ

don't

อย่า

ຈອຍ / ແປະ

will (future)

จะ

ຕະນີ

want to / like to

อยาก

ເຢະ

have to

ต้อง

ຕອງ

used to

เคย

ຄົວຍໍາ

not right / no!

ไม่ຖື

ແຕວ ມືນ

yet / still

ยัง

ແລັດ

only

ເພີ່ມ

ເພີ່ມ ມະຫີ

not yet

ຍັງບໍ່

ແຕວ ໄຈ

should / ought to

ควร / ສາມາດ

ຮມ ດ່ວນ

nearly / near

ໃກ້ຫຼັດ

ແຈ່ ມະເນຍ

have opportunity

ມີໂຄກສ

ບິນ ໂອກາດ

able to

ສາມາດ

ຕະ ເທົ່ານ

pry up

ັດ

ັດ

allow / let

ຍອມ

ຄູນາມ

busy

ມີຫຼຸດມາກ

ກອ ອະເລອ

intensely / enough

ອຍ່າຍມາກມາຍ

ຕະ ແຜະ ເລັງ

be willing to

ເຕີມໃຈ / ຕາລາງ

ພ່ວມ ມຶ່ງ ມິດ

hurry / rush

ຮັບໄປ

ແປອໍ້ ໃໄ ຕະ ໃໄ

prepare to

ເຕີມ

ຕະ ອະດອຍໍາ

stop doing

ຫຍຸດ

ແປະ ອະລຸ

begin / start

ເຮີມ

ັກອ ເຢະ ຕະ

almost

ເກືອບ

ແຈ່

in process of

ກຳລັງ

ັກອ ຕະ ຈະນາ

about to

ກຳລັງຈະ

ຕະນີ ເຢະ ຕະ

just now

ມີອະຕະກື້ນໍ້າ

ຈະນາ

did not / cannot

ໄຟໄດ້

ແຕວ ເທົ່ານ

request

ຂອ

ແຊກ

please (formal)

ກຽມນາ

ກາລຸນາ

so / therefore / consequently

ດັ່ງນັ້ນ / ຈຶ່ງ

ງົກ

most likely / surely / probably

ຄົງຈະ

ລື ແອຍໍາ

want / need	ต้องการ	ເຢອະ ບິນ
may / might / maybe / possibly	อาจจะ	ມືນ ແລີຍໍ
regularly / usually	ເປັນປັດ	ຕະ ໂດ
necessary	จำเป็น	ຈຳບັນ
passive / undergo (disadvantageous)	ถูก	ມືນ
gradually / little by little	ທີ່ລະນ້ອຍ	ເກືອ ລະ ເມືຍະ

C. Connectors

which / what / who	ທີ່	ກາ
so / then / thus	ຈຶ່ງ	ງົກ ເລ່ວ
if	ຖ້າ	ຄົ່ນ
because / because of that	ຢ້ອນ / ດັ່ງນີ້ / ເພຣະ	ອະຄູວະ
it depends... / it's up to you	ແລ້ວແຕ່	ຕາມ ອະຄູ່ຢາ
depending on / according to	ຕາມແຕ່ / ຕາມ	ຕາມ
until	ຈານ	ຈານ ແກ່ວ່າ
suddenly / rightaway	ກັນໄດ້ນັ້ນ	ຈະນວາ ແກ້ມ
finally	ໃນທີ່ສຸດ	ແນີມ ຊດ
a minute ago / just now	ເຜື່ອຕະກິ້ວ້າ	ແຈ່ ໔ດຍ ໃນ
in a short time (and future)	ເດືອນກ່ອນ	ຕະນີ ວາຍ
now / at present	ບັດນີ້ / ເດືອນນີ້	ຈະນວາ
after (past)	ຫລັງຈາກ	ນໍ້າງ່ານ
but	ແຕ່ວ່າ	ມາ
if not / otherwise	ມີຄົນນັ້ນ	ຄົ່ນ ແຕ່ ບິນ
in order that	ເພື່ອ	ອອນ
due to / owing to the fact that	ເນື່ອງດ້ວຍ	ເນື່ອງ ດ້ວຍ
then / if so / in that case	ຖ້າອ່າງນັ້ນ	ເວີຍດ ອະຄູ່ຢ
even	ແມ່ແຕ່	ລື ປາຍ
besides / in addition to	ນອກຈາກ	ບິນ ແອນ
before	ກ່ອນ	ໝາງ
at the time / when	ຕອນ	ແກ່ວ່າ
when / time	ເວລາ	ງົກ ແປ່ວ່າ
whenever / when	ເຜື່ອໄທ່	ເຜື່ອ ແລະ
after	ຫລັງຈາກ	ນໍ້າງ່ານ
since / from	ຕັ້ງແຕ່	ແຕ
continuing from	ຕ່ອງຈາກ	ຕອ ຈາກ
then	ແລ້ວ	ເລ່ວ

and / with (joins nouns)	กับ	กับ
and (joins clauses)	และ	และ
as follows / namely	คือ	คือ
as much as	ถึง	---
like / as / according to	ดัง	ชະມຸດ ວາ
or	หรือ	ແຕວ ລາ

D. Final Particles /**Postverbals**

oh dear	ໂອ	ໂອຍໝ
mild astonishment	ແນ່	ແນ ແນ
emphasizes a preceding statement	ນະ	ເດວ
a little bit	ນິດທັນອຍ	ເນີຍະ ຖ
as before	ຕາມເຄຍ / ອຍ່າງເກົ່າ	ກື້ອ ເຖິຍະ
continually	ນ່ອຍໆ / ເຮື່ອຍໆ	ຕະ ໂດະ
OK? / right?	ໃໝ້ມັຍ	ແຕວ
unfortunate	ໂຫຍວ້າຍ	ຈຳ ແຕວ ອອ
certainly	ອຍ່າງແນ່ນອນ	ມືນ ເນີຍະ
indeed	ຈົງໆ	ລື
on the contrary	ຕ່າງທາກ	ມໍພາ
more than	ກວ່າ	ລື່ນ
likewise	ເທົ່ານັກັນ	ກື້ອ ມະເນຍ
also / too	ດ້ວຍ	ເຫຼື
always	ເສມອ	ຊະນູອ
only	ເຫັນ້ນ	ມະຢື ແຮັງ
already	ແລ້ວ	ເຈົ່ວ
anew	ໃໝ່	ຕະໜົມ
currently / presently	ອູ່ຢູ່ແລ້ວ	ແວັດ ເຈົ່ວ
finished	ເສົ່ວຈ	ແມີມ ເຈົ່ວ
can / be able	ໄດ້	ເຫຼົກ
accomplished	ໄດ້ແລ້ວ	ເຫຼົກ ເຈົ່ວ
equally / equal	ເທົກັນ	ຫໍາ ມະເນຍ
by oneself	ເອງ	ນຶ່ມ
stop / to be finished	ຫຍຸດ / ຍຸດ	ແປະ ແອັບຫົວ
etc.	ເປັນຕົ້ນ	ບັນ ຄົນ

E. Question Words

any / which	ใด	นั่นหรือ
who / whoever	ใคร	น้ำ
how much / how many	เท่าไหร่	มະและ
where / wherever	อยู่ไหน / ที่ไหน	แอ็ด และ
when	เมื่อไหร่	ดูน มະและ
how	อย่างไร	ย่าง และ
why	เป็นไร	บัน เทริว
what	อะไร	นั่นหรือ
isn't it	ใช่มั้ย	มีน แตօ
is that true	จริงหรือ	มีน ลี ແດວ

F. Nominalizers /**Expressions**

the action of...	การ	ລະນະ
thing / machine / implement	เครื่อง	ເຄື່ອງ
the state of... / essence of / nominalizer word	ความ	ດັ່ງ ມະນາຍ
how are you?	ค่า	ປະໄລຍ
never mind / it's nothing	สหายดีหรือ	ບິນ ເລີງ ແຕວ
thank you	ไม่เป็นไร	ແຕວ ບັນ ນັ່ກຣິວ
either / any will do	ขอบคุณ	ຈະຫຼຸ ຈະການ
excuse me / I'm sorry	จะไรก็ได้	ນັ່ກຣິວ ກະ ເທົ່າ
	ขอโทษ	ແຊກ ໂລຍຍ